

**JŪRINIO SLĖNIO PLĖTROS PROGRAMOS
PROJEKTŲ VALORIZACIJOS PLANAS
2012 – 2016**

2012 m., gegužė

TURINYS

ĪVADAS	4
1. BENDROSIOS NUOSTATOS	5
2. EX-ANTE POREIKIŪ ANALIZĒ	7
3. TIKSLINĒS GRUPĒS	13
4. VALORIZACIJOS PROCESAS	18
5. IŠTEKLIŪ ANALIZĒ	20
5.1. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI	20
5.2. FINANSINIAI IŠTEKLIAI	22
5.3. MATERIALINIAI IŠTEKLIAI	24
5.4. TECHNOLOGIJŪ PERDAVIMO ORGANIZACINIŪ GEBĒJIMŪ VERTINIMAS	25
6. VALORIZACIJOS PRIEMONĒS	32
6.1. VALORIZACIJOS PRIEMONIŪ PLANAS	32
6.2. INTELEKTINIO PRODUKTO PERKĒLIMO Ī RINKĀ PROCESAS	36
7. REZULTATŪ TĒSTINUMAS	41
PRIEDAI	43

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

<i>Pav. Nr. 1.</i>	Projektų rezultatų grupavimas.....	11
<i>Pav. Nr. 2.</i>	Suinteresuotosios šalys.....	13
<i>Pav. Nr. 3.</i>	Principinis projekto rezultatų valorizacijos modelis	18
<i>Pav. Nr. 4.</i>	Valorizacijos plano loginio pagrindimo struktūra.....	35
<i>Pav. Nr. 5.</i>	Technologijų perdavimo modelis.....	38
<i>Pav. Nr. 6.</i>	Technologijų perdavimo modelis konsoliduojant žmogiškuosius išteklius.....	39

LENTELIŲ SĄRAŠAS

<i>Lentelė Nr. 1.</i>	Jūrinio slėnio programos pagrindinių projektų rezultatai	9
<i>Lentelė Nr. 2.</i>	Projektų tikslinės grupės	14
<i>Lentelė Nr. 3.</i>	Žmogiškieji ištekliai Klaipėdos universitete	20
<i>Lentelė Nr. 4.</i>	Kvietimai ES paramai gauti	22
<i>Lentelė Nr. 5.</i>	Finansavimo poreikis (tūkst. Lt)	23
<i>Lentelė Nr. 6.</i>	Apibendrinti tyrimo rezultatai.....	28
<i>Lentelė Nr. 7.</i>	Turimi gebėjimai ir jų trūkumas pagal skirtingas gebėjimų sritis.....	30
<i>Lentelė Nr. 8.</i>	Mokymų planas	31
<i>Lentelė Nr. 9.</i>	Bendrieji valorizacijos uždaviniai	32
<i>Lentelė Nr. 10.</i>	Intelektinės nuosavybės valdymo politikos formavimo procesas	36
<i>Lentelė Nr. 11.</i>	Rezultatų tęstinumas	41

ĮVADAS

Ši ataskaita parengta UAB „SAVVIN“ (toliau – „*Tiekėjas*“), remiantis 2012 m. sausio 16 d. Jūrinio slėnio plėtros programos projektų valorizacijos plano parengimo paslaugų viešojo pirkimo – pardavimo sutartimi Nr. 12-1-01/222, pasirašyta su Asociacija „Baltijos slėnis“ (toliau – „*Pirkėjas*“ arba „*Asociacija*“).

Sutarties dalykas yra Jūrinio slėnio plėtros programos projektų valorizacijos plano parengimas (toliau – „*Valorizacijos planas*“), finansuojamas iš ES fondų, pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ priemonę „Tematinių tinklų, asociacijų veiklos stiprinimas“, vykdant projektą „Asociacijos „Baltijos slėnis“ veiklos stiprinimas (BALTIJA)“, projekto Nr. VP1-3.1-ŠMM-05-K-01-034.

Vykdant sutartį, šio projekto apimtyje:

- Pateiktos valorizacijos plano rengimo priežastys, jo struktūra, ryšys su kitais strateginio planavimo dokumentais;
- Atlikta Ex-ante poreikių analizė, nustatyti valorizacijos tikslai ir laukiami rezultatai;
- Nustatytos projektų valorizacijos tikslinės grupės, identifikuoti jų poreikiai;
- Apibrėžtas valorizacijos (rezultatų sklaidos ir pritaikymo veiklos) procesas;
- Nustatyti reikiami ištekliai (žmogiškieji, finansiniai, materialiniai) valorizacijai;
- Nustatytos tinkamiausios valorizacijos priemonės, pagrįstas jų atitikimas projektų tikslams, tikslinių grupių poreikiams;
- Atlikta rezultatų tęstinumo analizė.

Pagrindiniai informacijos šaltiniai:

- Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai programa ir susiję teisės aktai bei kiti dokumentai;
- Su jūriniu sektoriumi susiję Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos strateginiai dokumentai ir teisės aktai;
- Lietuvos jūrinio sektoriaus vystymo galimybių studija (2011 m.);
- Atlikto tyrimo „Technologijų perdavimo organizacinių gebėjimų vertinimas Jūrinio slėnio plėtros programą įgyvendinančiuose Klaipėdos universiteto padaliniuose“ duomenys;
- Metodinė literatūra apie valorizacijos modelius, ir kt.

Ataskaita parengta lietuvių kalba. *Atkreipiame Jūsų dėmesį*, kad šis dokumentas ir jame pateikta informacija yra konfidenciali, skirta tik Pirkėjui ir negali būti naudojama trečiųjų šalių kitais tikslais.

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

2008-aisiais metais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹, buvo patvirtinta integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai (toliau – „Jūrinio slėnio“ arba „Slėnio“) programa, kurios tikslas – sukurti slėnį Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtrai, skirtą konkurencingam tarptautinėje rinkoje fundamentiniam ir taikomajam mokslui plėtoti, aukščiausiosios kvalifikacijos specialistams rengti.

Slėnio programa įgyvendinama vykdant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis finansuojamus projektus, kurių realizavimo metu iki 2013 metų planuojama sukurti šiuolaikinę infrastruktūrą bendrosioms Lietuvos jūrinio sektoriaus mokslinių tyrimų, studijų ir technologinės plėtros reikmėms, sutvirtinant viešą MTEP bazę ir jos prieinamumą įmonėms, stiprinant mokslinės kompetencijos, bendro naudojimo įrangos centrus, mokslo programas (įskaitant nacionalines mokslo programas), skatinant aukšto lygio mokslinius tyrimus, glaudesnę ir ilgalaikę mokslo ir studijų institucijų bei verslo subjektų bendradarbiavimą. Projektus įgyvendina Klaipėdos universitetas, Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas, asociacija „Baltijos slėnis“ bei kiti partneriai.

Slėnio programos paskirtis – sukurti jūrinių žinių ekonomikos branduolį, t.y. sutelkti potencialą ir sudaryti glaudesnes jūrinio mokslo, studijų ir verslo sąveikos sąlygas. Pagrindinė sąlyga, kuri turi būti išpildyta, siekiant užtikrinti Jūrinio slėnio gyvybingumą bei tolesnį vystymąsi – Slėnio programos tęstinumas. Programos įgyvendinimas pats savaime negarantuoja mokslo, studijų ir verslo sąveikos jūriniame sektoriuje bei nekuria pridėtinės vertės, todėl, norint pasiekti Slėnio programos tikslų, reikalinga tikslingai panaudoti projektų metu įgytą įrangą bei žinias. Projektų rezultatai turi būti aktyviai naudojami, siekiant vystyti jūrinio sektoriaus žmogiškąjį potencialą, komercializuoti mokslinių tyrimų rezultatus, kurti ir plėsti žinioms imlų verslą, steigti ir vystyti tarptautinius ryšius bei pritraukti tiesiogines užsienio investicijas.

Slėnio programos tęstinumui užtikrinti rengiamas valorizacijos planas, kurio paskirtis – identifikavus laukiamus projektų rezultatus ir suinteresuotų šalių poreikius, numatyti priemonės, kurios leistų užtikrinti projektų rezultatų efektyvų panaudojimą (pritaikymą) ir sklaidą, siekiant optimizuoti jų vertę, sustiprinti jų poveikį ir integruoti juos į Lietuvos Jūrinį slėnį.

Valorizacija yra pagrįsta iš anksto paruošta poreikių analize, tiek aiškiai numatant projektų tikslus, tiek identifikuojant projektų rezultatus. Valorizacijos plane yra aprašytos konkrečios veiklos, susijusios su rezultatų tęstinumo skatinimu, o projektų rezultatų sklaidos ir panaudos strategija yra pritaikyta tikslinių grupių ypatumams, siekiant įtraukti suinteresuotąsias šalis į valorizacijos veiklų planavimą, kūrimą ir patvirtinimą. Valorizacijos veiklų įgyvendinimas leis užtikrinti projektų rezultatų ir jų įtakos plėtotę bei programos metu sukurtos Jūrinio slėnio infrastruktūros gyvybingumą ir veiksmingumą.

Valorizacijos plano struktūra:

- Atlikta Ex-ante poreikių analizė, kurioje, remiantis Jūrinio slėnio programos projektų galutiniais rezultatais, identifikuoti galutiniai vartotojai, nustatyti valorizacijos tikslai bei laukiami rezultatai;

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 786 „Dėl integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtros programos patvirtinimo“ (Žin. 2008, Nr. 92-3663).

- Atlikta potencialių suinteresuotų šalių, valorizacijos tikslinių grupių, jų poreikių analizė, leidžianti identifikuoti tinkamiausias valorizacijos priemones bei užtikrinti Jūrinio slėnio projektų rezultatų tolesnį efektyvų naudojimą jūrinio sektoriaus tarptautinio konkurencingumo didinimui;
- Aptarus egzistuojančius valorizacijos modelius ir įvertinus jų tinkamumą Jūrinio slėnio projektų rezultatų panaudojimo užtikrinimui, apibrėžtas efektyviausias valorizacijos (rezultatų sklaidos ir pritaikymo veiklų įgyvendinimo) procesas;
- Apibūdinti esami ir reikalingi papildomi ištekliai (žmogiškieji, finansiniai, materialiniai) valorizacijai įgyvendinti;
- Nustatytos tinkamiausios valorizacijos priemonės, padėsiančios užtikrinti Slėnio programos rėmuose įsigyjamos įrangos ir kitos mokslinės infrastruktūros gyvybingumą, pagrįstas jų atitikimas projektų tikslams, tikslinių grupių poreikiams;
- Atlikta rezultatų tęstinumo analizė, kurioje pagrindžiamas fizinis veiklų tęstinumas, įvertinamas rezultatų tęstinumo poveikis ir reikšmė.

Valorizacijos planas prisidės prie jūrinio sektoriaus vystymo strategijos ir tikslų, apibrėžtų Europos Sąjungos bei nacionaliniuose teisės aktuose ir susijusiuose strateginiuose dokumentuose: Europos komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir regionų komitetui „Integruota jūrų politika Europos Sąjungai“, Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir regionų komitetui „Dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos“, Lietuvos Respublikos Seimo nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komiteto parengto parlamentinio pranešimo „Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija ir strategijos įgyvendinimo veiksmų planas: Lietuvos požiūris“ ir kt.²

² Detalus strateginio planavimo ir Jūrinio slėnio plėtrą reglamentuojančių dokumentų sąrašas bei jų ryšys su valorizacijos planu yra pateiktas valorizacijos plano 1-ame priede.

2. EX-ANTE POREIKIŲ ANALIZĖ

Situacijos analizė

Lietuvos jūrinis sektorius – tai kompleksinė įvairių jūrinio verslo šakų (jūros transporto, uostų ir infrastruktūros, kranto zonos išteklius naudojančios pramonės, rekreacijos ir kita), jūrinių fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų, atitinkamų sričių verslo ir mokslo poreikius tenkinančių specialistų rengimo sistema³. Šis sektorius turi didelę įtaką visos šalies ekonomikai. 2009 metais jūrinio sektoriaus įmonės⁴ sugeneravo 4 mlrd. Lt pajamų (pajamos nuo 2005 metų padidėjo 46,5 proc.), tai sudarė 18,55 proc. pajamų dalį Klaipėdos apskrityje ir 2,44 proc. pajamų Lietuvos Respublikoje. Jūriniame sektoriuje yra įdarbinta apie 17 tūkst. darbuotojų, sektoriaus įmonės sukuria 1,2 mlrd. Lt pridėtinės vertės (gamybos kainomis) (PVGK). Svarbiausi sektoriuje yra laivybos ir uostų bei laivų statybos ir remonto subsektoriai, kurie kartu generuoja beveik 80 proc. visų sektoriaus pajamų. Mažiau pajamų generuoja jūrinės rekreacijos ir turizmo subsektorius, tačiau šis subsektorius sukuria beveik ketvirtadalį visų jūrinio sektoriaus darbo vietų ir yra svarbus smulkiąjam verslui: subsektoriui priklauso 381 įregistruotas ūkio subjektas (44 proc. viso jūrinio sektoriaus). Mažiausiai darbuotojų dirba jūrinės energetikos subsektoriuje (1 proc.), tačiau šis subsektorius yra produktyviausias – pridėtinė vertė vienam darbuotojui siekia beveik 308 tūkst. Lt per metus.

Bendras dėl jūrinio sektoriaus veiklos sukurtų darbo vietų skaičius 2009 m. buvo beveik 30 tūkst. ir tai sudarė 3,65 proc. visų Lietuvoje sukurtų darbo vietų. Sektoriaus įmonės tiesiogiai sukūrė beveik 17 tūkst. darbo vietų; pirkdamos žaliavas, gaminius ir paslaugas (netiesiogiai) jūrinio sektoriaus įmonės nulėmė dar 7,7 tūkst. darbo vietų sukūrimą / išlaikymą tiekėjų įmonėse. Taip pat buvo sukurta / išlaikyta virš 5 tūkst. darbo vietų kituose sektoriuose dėl tiesioginių ir netiesioginių sektoriaus įmonių darbuotojų gaunamų pajamų ir iš to kylančio vartojimo (indukuotas poveikis). Bendras sektoriaus ekonominio poveikio darbuotojų skaičiui daugiklis buvo 1,75, t.y. vienas sektoriaus įmonės darbuotojas dėl netiesioginio ir indukuotojo poveikio sukūrė papildomai 0,75 darbo vietas šalies ekonomikoje.

Dėl netiesioginio ir indukuotojo poveikio Lietuvos ekonomikoje šių įmonių dėka 2009 m. buvo papildomai sukurta dar 3,3 mlrd. Lt pajamų. Taigi bendras sektoriaus ekonominis poveikis vertinant pajamomis sudarė 7,3 mlrd. Lt arba 4,39 proc. visų Lietuvos įmonių generuojamų pajamų. Vadinasi, kiekvienas sektoriaus įmonėje sugeneruotas litas pajamų šalies ekonomikoje lėmė papildomų 80 centų pajamų sugeneravimą.

Bendra PVGK, sukurta jūriniame sektoriuje, tiesiogiai, netiesiogiai ir indukuojamai veikiant Lietuvos ekonomiką, 2009 m. buvo 2,3 mlrd. Lt. arba 7,14 proc. Lietuvos įmonių sukurtos pridėtinės vertės (gamybos kainomis). Taigi kiekvienas jūrinio sektoriaus įmonės sukurtas pridėtinės vertės (gamybos kainomis) litas papildomai ekonomikoje sukūrė 85 centus.

Apibendrinus šiuos ekonominius rodiklius, galima daryti išvadą, kad jūrinis sektorius yra strategiškai svarbus visos šalies ekonomikai.

³ Šaltinis: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 786 „Dėl Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) Lietuvos jūrinio sektoriaus plėtros programos patvirtinimo“ (Žin. 2008, Nr. 92-3663).

⁴ Jūrinio sektoriaus įmonėmis yra vadinamos įmonės, priklausančios laivybos ir uostų, laivų statybos ir remonto, žvejybos ir akvakultūros, jūrinės energetikos bei jūrinės rekreacijos ir turizmo subsektoriams (pagal EVRK (2 red.)).

Jūriniame sektoriuje svarbų vaidmenį atlieka ir mokslo bei studijų institucijos. Intelektinių žinių ir inovacijų poreikis jūriniame sektoriuje yra reikšmingiausias su jūrinėmis technologijomis susijusiuose subsektoriuose. Daugumą mokslinių tyrimų, kurie yra svarbūs jūriniam sektoriui, atlieka Klaipėdos universiteto mokslininkai arba Klaipėdoje, Kaune ir Vilniuje esančių mokslinių tyrimų institucijų mokslininkai. Klaipėdos universitete dirba apie 135 mokslininkų, laborantų bei doktorantų, Gamtos tyrimų centre – apie 33 specialistus, Žuvininkystės tarnyboje prie ŽŪM – 5, Lietuvos energetikos institute – 11⁵. Su jūrine tematika susijusius tyrimus taip pat vykdo Klaipėdos laivybos tyrimų centras, Jūreivystės institutas ir kitos su jūriniu sektoriumi susijusios įstaigos. Aukščiau minėtos tyrimų institucijos specializuojasi šiose tyrimų kryptyse: jūros ir kranto zonos tarpdalykiniai tyrimai tvariam išteklių valdymui, mechatroninių sistemų kūrimas ir tyrimai, transporto energetikos ir aplinkosaugos tyrimai, jūrinio klasterio darnios plėtros tyrimai, Baltijos jūros regiono kraštovaizdžių sisteminiai tyrimai ir naujų mokslinių technologijų kūrimas, Baltijos jūros regiono, Vakarų Lietuvos ir Mažosios Lietuvos kultūros, istorijos, archeologijos ir kultūrinės antropologijos tyrimai, ir kt.

Už jūrinio sektoriaus specialistų rengimą atsakingos aukštosios mokyklos bei kitos mokymo įstaigos: universitetai (Klaipėdos universitetas, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Kauno technologijos universitetas, Vilniaus universitetas), neuniversitetinės aukštosios mokyklos (Klaipėdos valstybinė kolegija, Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla), profesinio mokymo įstaigos (Klaipėdos laivininkų mokykla, Klaipėdos laivų statybos ir remonto mokykla bei mokymo ir treniravimo centrai (Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos Jūrininkų mokymo centras, mokymo centrai jūrinėse bendrovėse ir kt.). Pagrindinė institucija, ruošianti jūriniam sektoriui būtinus aukštos kvalifikacijos specialistus yra Klaipėdos universitetas, kai kurios doktorantūros programos yra vykdomos kaip jungtinės doktorantūros programos su kitais šalies universitetais.

Slėnio programoje numatyta skatinti visų aukščiau minėtų sektorių – verslo, mokslo ir studijų – bendradarbiavimą, kuris apimtų visas Slėnio koncepcijos kertines sritis: mokslinius tyrimus ir jų taikymą versle, studijas ir studentų integraciją į darbo rinką. Tai padėtų pasiekti pagrindinį programos tikslą – sukurti jūrinių žinių ekonomikos branduolį Lietuvoje.

Jūrinio slėnio programos projektai ir jų rezultatai

Jūrinio slėnio programos rėmuose yra įgyvendinami šie pagrindiniai projektai:

- „Jūrinio slėnio branduolio sukūrimas ir studijų infrastruktūros atnaujinimas (JŪRA)“, projekto Nr. VP2-1.1.-ŠMM- 04-V-01-003. Projekto vykdytojas – Klaipėdos universitetas, partneriai – Gamtos tyrimų centras ir Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla.
- „Jūrinio sektoriaus II pakopos studijų tobulinimas (JŪREIVIS)“, projekto Nr. VP1-2.2.-ŠMM-09-V-01-001. Projekto vykdytojas – Klaipėdos universitetas.
- „Asociacijos „Baltijos slėnis“ veiklos stiprinimas (BALTIJA)“, projekto Nr. VP1-3.1.-ŠMM-05-K-01-034. Projekto vykdytojas – Asociacija „Baltijos slėnis“.
- „Inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų įrengimas bei Klaipėdos mokslo ir technologijų parko infrastruktūros plėtra Jūriniame slėnyje (INOGEB LT-2)“, projekto Nr. VP2-1.4-ŪM-04-V-01-004. Projekto vykdytojas – Klaipėdos universitetas, partneris – Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas.

⁵ 2011 metų duomenys.

Toliau lentelėje pateikiami Jūrinio slėnio programos projektų numatomi rezultatai⁶, apibendrinama, kokius vartotojų poreikius jie tenkins.

Lentelė Nr. 1. Jūrinio slėnio programos pagrindinių projektų rezultatai

Nr.	Projektas	Projekto rezultatai	Vartotojų poreikių tenkinimas
1.	„Jūrinio slėnio branduolio sukūrimas ir studijų infrastruktūros atnaujinimas (JŪRA)“	Pastatytas mokslinių laboratorijų pastatas, pastatytas daugiafunkcinis laivas, įsigyta mokslinių tyrimų, jūros ir kranto zonos tyrimų įranga bei šiuolaikinė laboratorinė įranga tarpkryptinėms ir tarpdisciplininėms mokomosioms laboratorijoms jūrinio sektoriaus specialistų rengimui, atnaujinta bendrųjų ir specializuotų auditorijų studijų įranga bei renovuota ir pritaikyta studijoms Botanikos instituto Pajūrio biologijos stotis ir Vilniaus universiteto Ekologijos instituto Hidrobiologinių tyrimų laboratorija.	Naujai įsigyta įranga bei atnaujinta bendrųjų ir specializuotų auditorijų studijų įranga sudarys palankesnes sąlygas vykdyti efektyvią mokslinių tyrimų veiklą. Mokomosios laboratorijos bei studijoms pritaikytos patalpos suteiks galimybę studentams, mokslininkams, tyrėjams gilinti žinias bei dalytis gerąja praktika ir patirtimi. Sukurta Jūrinio slėnio infrastruktūra skatins mokslinę ir technologinę pažangą, inovacijas ir didins Jūrinio slėnio konkurencingumą.
2.	„Jūrinio sektoriaus II pakopos studijų tobulinimas (JŪREIVIS)“	Atnaujintos esamos ir sukurtos naujos II pakopos studijų programos, pakelta pedagoginio personalo kvalifikacija (dėstytojų stažuotės ir mokymai), padidintos pedagogų, rengiančių jūriniame sektoriuje dirbsiančius specialistus, kompetencijos.	Projekto rezultatai prisidės prie jūrinių mokslo krypčių studijų programų kokybės gerinimo, Klaipėdos universiteto pedagoginio personalo kvalifikacijos kėlimo. Dėstytojų bendrųjų ir specialiųjų gebėjimų ugdymas, sąlygų intensyvesniam mobilumui sudarymas, studijų programų pritaikymas naujoms galimybėms ir poreikiams pagerins studijų kokybę ir užtikrins aukštą rengiamų specialistų kvalifikaciją. Naujos (bei atnaujintos) studijų programos pagerins praktinį studentų pasirengimą, kompetentingi dėstytojai parengs aukštesnės kokybės studijų medžiagą, naujos mokymo technologijos padės studentams geriau ją įsisavinti. Magistrantų praktikos atlikimas verslo įmonėse, universitetų bei institutų laboratorijose įtrauks studentus į MTEP veiklą, o įgyti gebėjimai ateityje bus pritaikyti darbo vietose. Tai padės efektyviau naudoti mokslinių tyrimų bazę, didins tyrimų tematikų įvairovę ir jų pritaikomumą.

⁶ Detalizuoti projektų rezultatai ir kokybiniai rodikliai pateikti valorizacijos plano 2-ame priede.

Nr.	Projektas	Projekto rezultatai	Vartotojų poreikių tenkinimas
3.	„Asociacijos „Baltijos slėnis“ veiklos stiprinimas (BALTIJA)“	Praplėsta asociacijos „Baltijos slėnis“ narystė tarptautinėse organizacijose, sukurtas informacinis portalas, išleistas mokslo populiarinimo publikacijos Lietuvos ir tarptautinėje spaudoje, atliktos kitos viešinimo veiklos (audiovizualinė medžiaga, TV laidos, ir kt.), suorganizuotos mokslinės - praktinės konferencijos, mokymai, praktinės stažuotės, parengta jūrinio sektoriaus vystymo galimybių studija, valorizacijos planas.	Projekto įgyvendinimas sudarys palankias sąlygas stiprinti asociacijos „Baltijos slėnis“ žinomumą bei pozicijas, plėtojant ir stiprinant ryšius su kitais slėniais bei tarptautinėmis organizacijomis, ir leis geriau atstovauti asociacijos narių interesus. Projekto rezultatai prisidės prie bendrojo Jūrinio slėnio programos tikslo – bendradarbiavimo tarp mokslo, studijų ir verslo organizacijų skatinimo ir plėtojimo.
4.	„Inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų įrengimas bei Klaipėdos mokslo ir technologijų parko infrastruktūros plėtra Jūriniame slėnyje (INOGB LT-2)“	Nutiesti ir sujungti su išoriniais tinklais ir komunikacijomis Jūrinio slėnio teritorijoje esantys vidaus inžineriniai tinklai ir komunikacijos, pastatytas 2500 m ² technologijų verslo įmonių inkubatorius. Nugriauti nereikalingi pastatai Jūrinio slėnio teritorijoje, užbaigta statyti per slėnio teritoriją einanti gatvė, įsigyta 3D modeliavimo bei mechaninio apdirbimo įranga.	Išvystyta susisiekimo komunikacijų ir inžinerinių tinklų sistema sudarys palankesnes sąlygas Jūrinio slėnio teritorijoje veikiančioms verslo, studijų ir mokslo institucijoms palaikyti ryšius, bus užtikrintas žmonių mobilumas ir susisiekimas. Galimybė technologijų verslo įmonėms palankiomis sąlygomis išsinuomoti patalpas Jūriniame slėnyje (ypatingai pradedančioms veiklą smulkios ir vidutinės įmonės) skatins jas ir tyrėjus vykdyti bendrus MTTP ir kitus su inovacijų kūrimu susijusius projektus ir sparčiau komercializuoti Slėnio mokslinėse laboratorijose gautų tyrimų rezultatus.

Šaltinis: Sudaryta autorių pagal asociacijos „Baltijos slėnis“ publikuojamą informaciją. Prieiga prie interneto: www.balticvalley.lt.

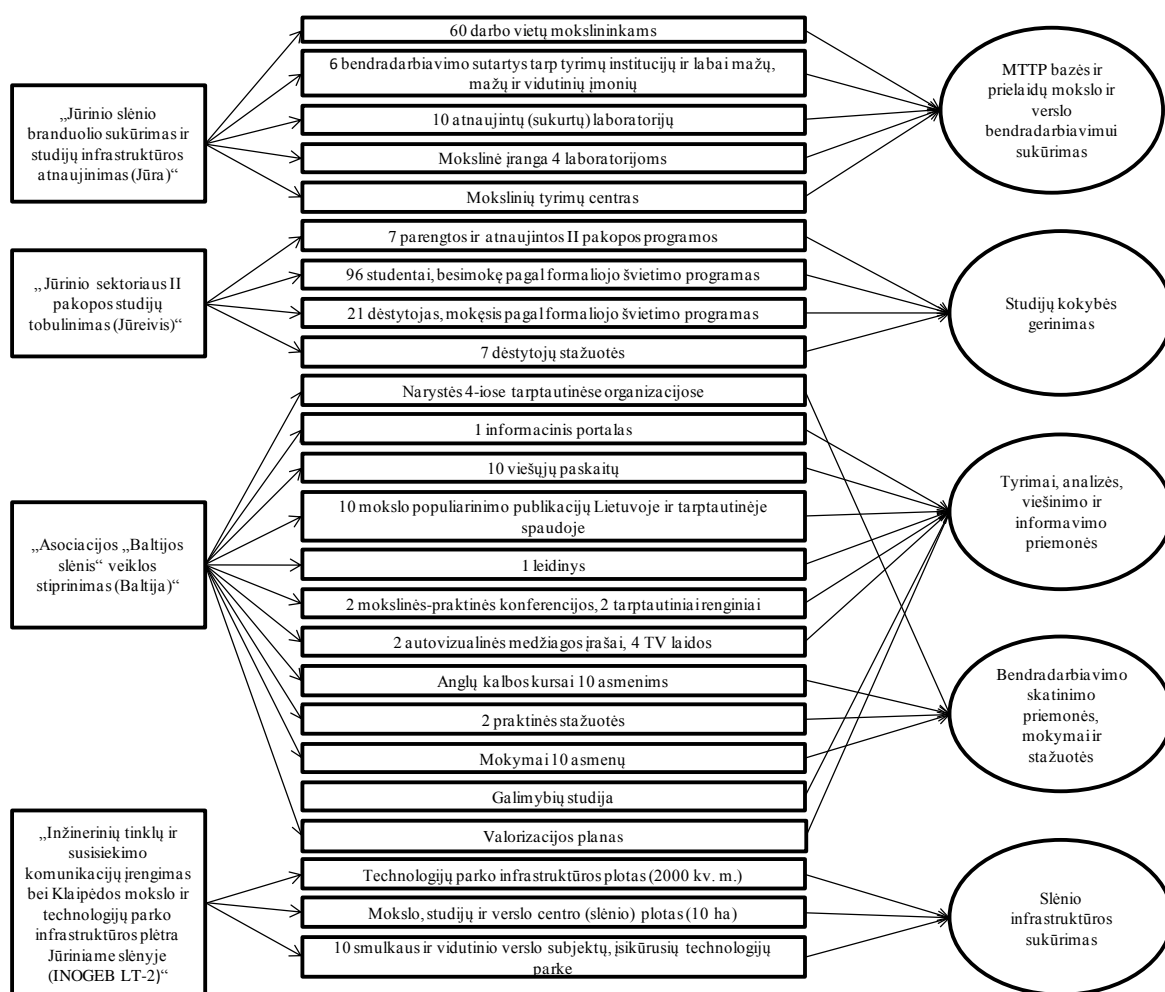
Jūrinio slėnio programos įgyvendinimo metu bus sukurta šiuolaikinė mokslinių tyrimų infrastruktūra bendrosioms Lietuvos jūrinio sektoriaus mokslinių tyrimų, studijų ir technologinės plėtros reikmėms, ES jūrų politikos tikslams įgyvendinti ir įvairių valstybės institucijų jūrinių tyrimų poreikiams tenkinti. Jūros mokslo ir technologijų centro vartotojais taps aukščiausios kvalifikacijos Lietuvos ir užsienio mokslininkai ir tyrėjai, modernizuota universitetinių jūros mokslo srities studijų programa naudosis studentai, siekiantys gauti aukštos kokybės išsilavinimą jūrinio sektoriaus srityje. Projektų rezultatai sudarys sąlygas jūrinio verslo įmonėms bendradarbiauti su mokslo ir studijų institucijomis bei formuoti imlaus žinioms verslo įmonių pradmenims. Mokslinių tyrimų institutai ir centrai, sąveikaudami su verslo ir studijų įstaigomis, galės išplėsti tyrimų ir eksperimentų spektrą jūriniuose projektuose ir greičiau komercializuoti mokslinius tyrimus. Šis jūrinių žinių ekonomikos branduolys bus naudingas ne tik Lietuvos jūriniam sektoriui, bet ir visos šalies ekonomikai stiprinti.

Slėnio programos projektų rezultatų valorizacija

Anksčiau minėtų projektų rezultatų ekonominė ir socialinė nauda priklausys nuo jų tolesnio panaudojimo, pritaikymo ir techninio bei finansinio gyvybingumo užtikrinimo. Todėl labai svarbu parengti ir įgyvendinti projektų rezultatų valorizacijos planą.

Valorizaciją galima apibūdinti kaip projekto rezultatų sklaidą ir pritaikymą prie socio-ekonominės aplinkos, siekiant optimizuoti jų vertę, sustiprinti jų poveikį ir užtikrinti projekto tęstinumą vietiniame, nacionaliniame, o taip pat ir Europiniame lygmenyse⁷. Valorizacija yra siekiama užtikrinti maksimalų tikslinės grupės poreikių tenkinimą, rezultatų vartotojų įsitraukimą į projektų bei visos Slėnio programos tvarumo užtikrinimą po projektų įgyvendinimo pabaigos. Tokiu būdu bus sudarytos sąlygos tolesniam projektų rezultatų naudojimui jūrinio sektoriaus tarptautinio konkurencingumo didinimui ir Lietuvos ekonominės bei socialinės gerovės augimui.

Toliau Jūrinio slėnio programos projektų rezultatai bus nagrinėjami juos sugrupavus į 5 pagrindines kategorijas (žr. toliau pateikiamą paveikslą).

Pav. Nr. 1. Projektų rezultatų grupavimas

Šaltinis: sudaryta autorių.

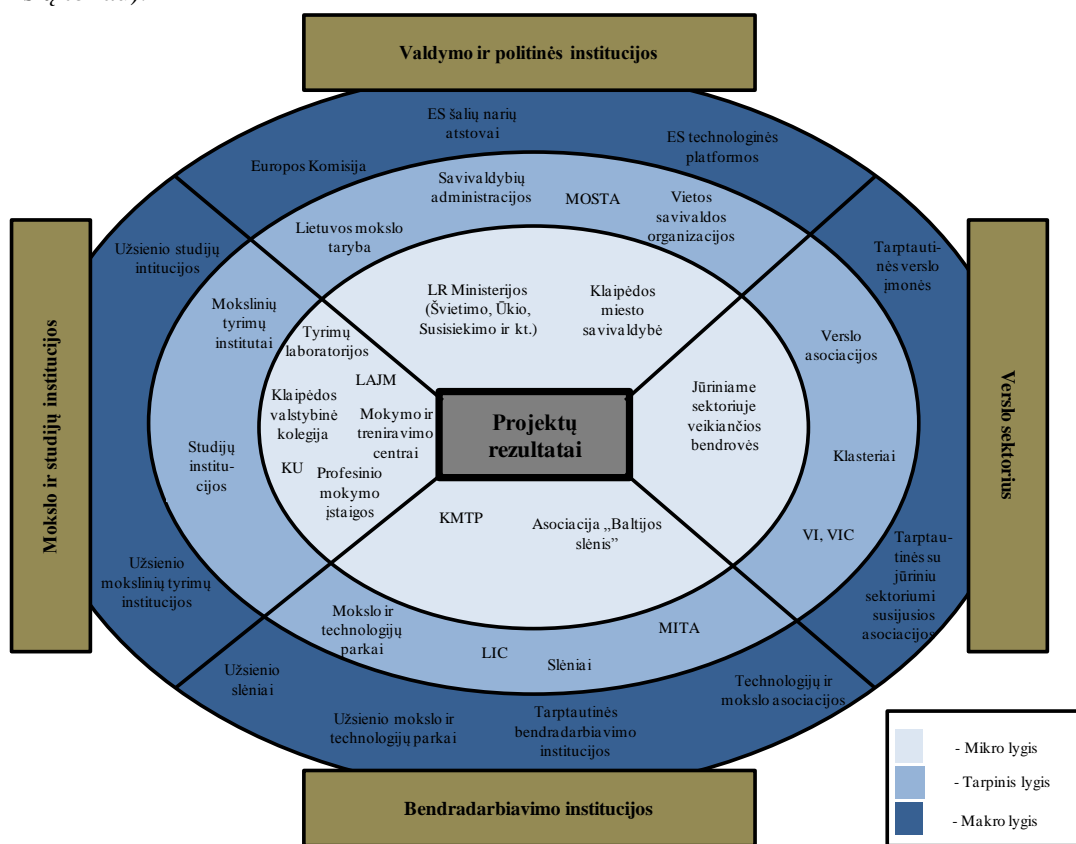
⁷ Šaltinis: Leonardo da Vinci programa. *Valorizacijos planas: vadovas projektų rengėjams*, 2007–2013.

Jūrinio slēnio projektu rezultātu valorizācijas tikslas – uztikrīti efektīvu šīu projektu rezultātu panaudojīmu ir sklaidā, tuo pačiu ir Jūrinio slēnio programos tēstinumu. Valorizācijas plano tikslas – īvertīti organizāciju resursus valorizācijai īgyvendīti ir parengti veiksmu planā Jūrinio slēnio projektu rezultāts valorīzoti, ypatingā dēmesī skiriant intelektīnio produkto kūrimo ir perkēlīmo ī rinkā procesui.

3. TIKSLINĖS GRUPĖS

Suinteresuotieji asmenys – tai asmenys arba grupės, turinčios bendrą interesą konkrečioje veikloje ir jos pasekmėse, arba kurių interesus ji paveiks. Kitaip tariant, tai įtakos grupės, kurios veikia projekto eigą arba yra formaliai ar neformaliai susietos su įgyvendinamu projektu. Sėkmingam valorizacijos procesui užtikrinti labai svarbu yra atlikti išankstinę situacijos (rinkos) analizę bei identifikuoti Jūrinio slėnio programos projektų rezultatų suinteresuotąsias šalis, galinčias teigiamai arba neigiamai paveikti projektus ir jų rezultatų sklaidą bei pritaikymą.

Toliau pateikiamas susistemintas identifikuotų Slėnio programos suinteresuotų šalių⁸ sąrašas (žr. paveikslą toliau).

Pav. Nr. 2. Suinteresuotosios šalys

Šaltinis: sudaryta autorių.

⁸ Paveiksle naudojami trumpiniai:

Mokslinių tyrimų institutai – Lietuvos energetikos institutas, Gamtos tyrimų centras, Klaipėdos laivybos tyrimų centras;

Studijų institucijos – VU, VGTU, KTU;

Kitos aukštosios mokyklos – Klaipėdos valstybinė kolegija, Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla;

Profesinio mokymo įstaigos – Klaipėdos laivininkų mokykla, Klaipėdos laivų statybos ir remonto mokykla;

Mokymo ir treniravimo centrai – LAJM Jūrininkų mokymo centras, centrai jūrinėse bendrovėse (KLASCO, BEGA, ir kt.);

Slėniai (Integruoti mokslo, verslo ir studijų centrai) – Vilniaus Saulėtekio technologijų slėnis, Vilniaus slėnis „Santara“, Kauno slėnis „Santaka“, Kauno slėnis „Nemunas“;

VI– verslo inkubatoriai;

VIC – verslo informavimo centrai.

Norint taikyti tinkamiausias valorizacijos priemones ir sukurti pridėtinę vertę projektų rezultatų galutiniams vartotojams, būtina susikcentruoti ties aiškiai apibrėžtomis tikslinėmis grupėmis, kurioms projektų įgyvendinimas ir jų rezultatai yra ypač aktualūs.

Tikslinė grupė – tai specifiniais, konkrečiais bruožais pasižyminti vartotojų grupė, į kurią nukreipiamos valorizacijos veiklos. Ji turi potencialią galimybę gauti didžiausią naudą iš Jūrinio slėnio projektų rezultatų.

Toliau esančioje lentelėje yra įvardintos ir apibūdintos tikslinės grupės, identifikuoti jų poreikiai.

Lentelė Nr. 2. Projektų tikslinės grupės

Tikslinė grupė	Tipas	Apibūdinimas	Poreikiai
Aukštosios mokyklos ir profesinio mokymo bei kvalifikacijos kėlimo įstaigos	Tiesioginė	Šios įstaigos organizuoja ir vykdo studijas, teikia nustatytas mokslo kvalifikacijas, vykdo mokslinius tyrimus, eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą ir (arba) meno veiklą, taiko mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros rezultatus, kaupia mokslo žinias, plėtoja kūrybinę veiklą ir kultūrą, puoselėja akademinės bendruomenės vertybes ir tradicijas.	Šių įstaigų tikslas yra sudaryti palankias mokymosi sąlygas studentams ir suteikti aukštos kokybės specifines kvalifikacijas, reikalingas jūrų pramonei. Būtina siekti, kad mokymo programos būtų nuolatos tobulinamos ir atnaujinamos, atsižvelgiant į ekonomikos vystymąsi, naujų technologijų atsiradimą, verslo įmonių plėtros planus ir poreikius. Šiose įstaigose dirbantis pedagoginis personalas turi nuolatos ugdyti naujas kompetencijas, tobulinti kvalifikaciją, bendruosius ir specialiuosius gebėjimus, kad galėtų sėkmingai paruošti jūrinio sektoriaus specialistus ir panaudoti žinias studijų programų rengime ir tobulinime. Aukštosiose mokyklose ir profesinio mokymo bei kvalifikacijos kėlimo įstaigose besimokantys studentai siekia gauti aukštos kokybės išsilavinimą ir įgyti teorines bei praktines žinias, atitinkančias jūrinio sektoriaus poreikius. Jūrinio slėnio teritorijoje įsikūrusios su mokslininkais ir išradėjais dirbančios verslo įmonės turi būti suinteresuotos suteikti galimybę studentams įgyti praktinių žinių apie gamybos, verslo procesus, informuoti apie tyrimų, aktualių verslo sektoriui, poreikį ir taip skatinti kryptingą komercializacijai tinkamų išradimų plėtrą.
Mokslinių tyrimų institutai ir centrai	Tiesioginė	Šių įstaigų paskirtis – moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) veikla, techninių ir technologinių projektų	Tam, kad mokslo ir tyrimų centrų darbas vyktų efektyviai, itin svarbu aprūpinti šias įstaigas kvalifikuotais specialistais. Siekiant užtikrinti verslo įmonėms aktualių tyrimų plėtrą, būtina užtikrinti tyrimams reikalingą įrangą, kitą atitinkamą

Tikslinė grupė	Tipas	Apibūdinimas	Poreikiai
		īgyvendinimas. Šių centrų darbas yra susijęs su mokslinių tyrimų vykdymu, mokslo žinių sklaida visuomenėje, pasaulio mokslo laimėjimų nagrinėjimu ir jų naudojimo šalyje užtikrinimu, mokslinių straipsnių leidimu, ir pan.	infrastruktūrą, įdarbinti aukštą kvalifikaciją turinčius mokslininkus bei palaikyti glaudžius bendradarbiavimo ryšius su užsienio mokslinėmis institucijomis ir verslo sektoriaus atstovais.
Verslo įmonės	Tiesioginė	Įmonės – tai privatieji juridiniai asmenys, užsiimantys komercine – ūkine veikla ir kurių tikslas yra tenkinti privačius interesus (siekti pelno ir užtikrinti bei maksimaliai tenkinti akcininkų, darbuotojų ir klientų interesus).	Įmonės, norėdamos sėkmingai konkuruoti rinkoje, privalo rūpintis naujų technologijų taikymu gamyboje, efektyvesniu išteklių naudojimu bei inovatyvių produktų gamyba. Tyrimai, susiję su inovacijų skatinimu versle, yra būtini sektoriaus plėtrai ir konkurencingumui didinti. Siekiant užtikrinti mokslinių tyrimų, aktualių ir reikalingų verslo įmonėms, plėtrą, reikalingas glaudesnis verslo įmonių ir mokslo bei studijų atstovų ryšių formavimas ir palaikymas. Verslo įmonėms, dirbančioms su pažangiomis technologijomis, reikalinga infrastruktūra su žmonėmis, kurie būtų pajėgūs vykdyti jiems tinkamus tyrimus, skatinti su inovacijomis susijusius projektus ir naujų technologijų taikymą.
Valdžios institucijos	Netiesioginė	Valdžios institucijos īgyvendina ir vertina integruotą jūrų politiką ir kitas strategijas, priima sprendimus dėl atskirų regiono sričių vystymo, svarsto įvairias programas ir projektus, siekiant vystyti Lietuvos jūrinį sektorių, didinti jo konkurencingumą ir įtaką šalies ekonomikai.	Valdžios institucijos siekia reguliuoti su jūriniu sektoriumi susijusių įmonių, institucijų ir organizacijų veiklą. Jų tikslas yra identifikuoti jūrinio sektoriaus problemines sritis, aktyviai dalyvauti sektoriaus raidos formavime ir priimti sprendimus, naudingus bei aktualius Lietuvai ir jūriniam sektoriui.
Inovacijų skatinimo ir plėtros institucijos	Netiesioginė	Šių institucijų veikla yra susijusi su naujų technologijų, idėjų ir metodų skatinimu ir plėtra. Jų tikslas – inovacijų pritaikymas rinkai, siekiant gaminti technologiškai naujus arba patobulintus produktus (prekes ar	Atsižvelgiant į tai, kad inovacijos visame pasaulyje tampa ūkio raidos ir visuomenės pažangos varikliu, norint konkuruoti tarptautinėje rinkoje, svarbu diegti visų tipų inovacijas. Siekiant didinti jūrinio sektoriaus konkurencingumą ir inovacijų plėtrą, būtina skatinti verslo ir mokslo bendradarbiavimą, mokslinių tyrimų rezultatų komercializavimą ir intelektinės nuosavybės apsaugą.

Tikslinė grupė	Tipas	Apibūdinimas	Poreikiai
		paslaugas) ir tobulinti procesus bei mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbus.	
Kitos su jūriniu sektoriumi susijusios organizacijos ir jas vienijančios asociacijos	Netiesioginė	Šių organizacijų veikla ir inicijuojamos programos daugiausia orientuotos į specifinių problemų sprendimą, narių interesų gynimą, bendrų projektų vykdymą, ryšių su kitomis šalies ir tarptautinėmis organizacijomis plėtojimą, asociacijos narių ir kitų organizacijų dalyvių bendradarbiavimo skatinimą.	Sėkmingam organizacijų funkcionavimui reikalingas tiek vidinių (subjekto kompetencijų), tiek išorinių (verslo aplinkos) sąlygų formavimas, gynimas ir gerinimas. Bendradarbiavimas sudaro palankias sąlygas plėsti įtaką, gilinti kompetencijas ir gauti priėjimą prie materialių ir nematerialių resursų, reikalingų kokybiškam savo tikslų įgyvendinimui.
Verslą skatinančios organizacijos	Netiesioginė	Šių organizacijų tikslas yra padėti konkurencingiems verslams kurtis ir plėstis Lietuvoje bei eksportuoti teikiant mokymų, konsultacijų ir verslo partnerių paieškos paslaugas, panaudojant efektyvią organizacijos struktūrą bei partnerių tinklą. Jos teikia profesionalias paslaugas, finansinę paramą, konsultacijas investuotojams ir pradedantiesiems verslininkams, taip skatindamos Lietuvos ekonomikos konkurencingumą ir verslo (ypač smulkiųjų ir vidutinių įmonių) plėtrą šalyje.	Tarptautinė verslo ir ekspertų bendruomenė yra svarbi plečiant ryšius, keičiantis gerąja praktika, patirtimi bei naujovėmis verslo skatinimo ir plėtros srityje. Siekiant užsibrėžtų tikslų ir diegiant naujas technologijas ir mokslo naujoves versle, yra būtinas glaudus bendradarbiavimas tarp mokslo ir verslo sektorių, kadangi tik rinkai patrauklios idėjos gali padėti verslui išsitvirtinti, o finansiškai silpnoms įmonėms pasiekti tokį lygį, kad jos galėtų savarankiškai užsiiminėti ūkine komercine veikla ir konkuruoti rinkoje.

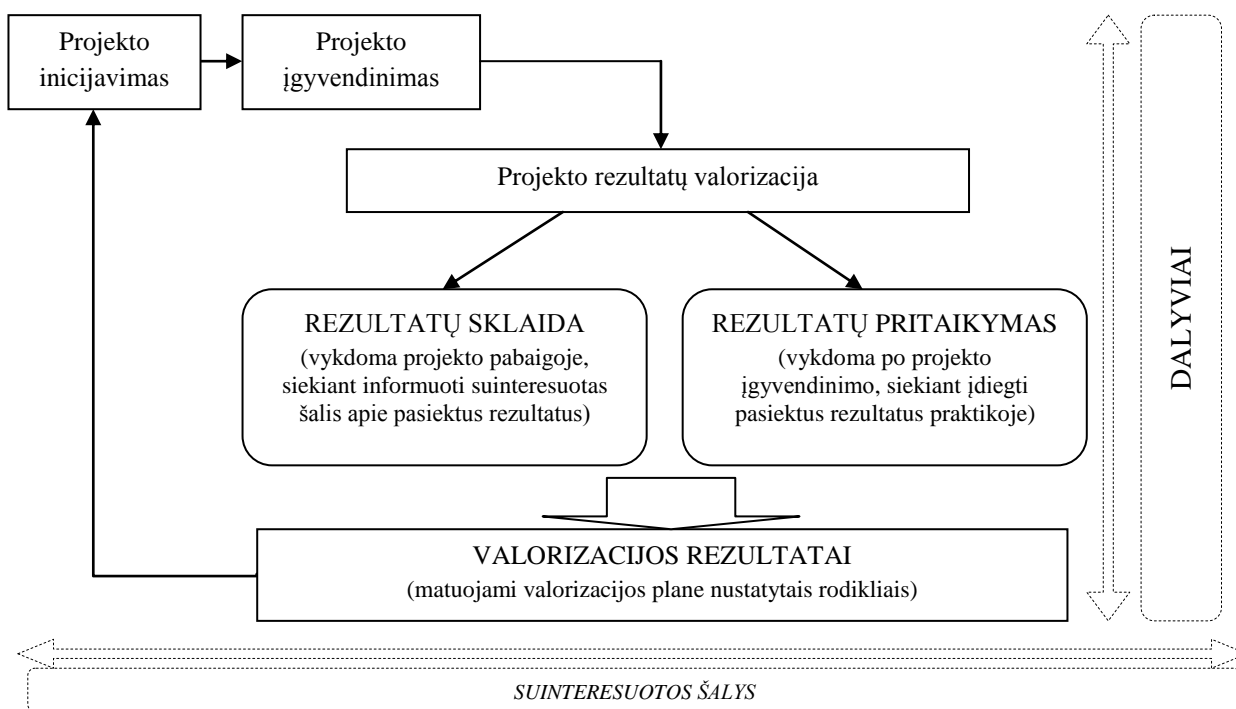
Tikslinė grupė	Tipas	Apibūdinimas	Poreikiai
Visuomenē	Netiesioginē	Tai tam tikroje teritorijojē gyvenanēiū asmenū visuma, socialiniū santykiū sankloda.	Didžiausias dēmesys skiriamas atvirai, išsilavinusiai ir besimokanēiai visuomenēs grupei, kurios nariai gali ir sugeba taikyti ūiuolaikines technologijas visose savo veiklos srityse bei moka naudotis ūalies bei pasaulio informacijos ūaltiniais. Visuomenē turi būti informuota apie Jūrinio slēnio programos projektū rezultatus. Turēdami pakankamai ūiniū apie studijū, mokslo ir verslo galimybes Jūrinio slēnio teritorijojē, visuomenēs nariai galēs daryti tinkamus sprendimus ir pasinaudoti Jūrinio slēnio infrastruktūros suteiktomis galimybėmis.

Šaltinis: sudaryta autoriū.

4. VALORIZACIJOS PROCESAS

Valorizacijos procesas apima keletą skirtingų etapų, susijusių su subalansuota projekto rezultatų sklaida, pritaikymu ir panaudojimu. Norint užtikrinti Jūrinio slėnio programos tęstinumą, valorizacijos plane turi būti numatomos priemonės, skatinančios jūrinio mokslo, studijų ir verslo sąveiką, efektyviai skleidžiant ir panaudojant Slėnio plėtros programos projektų rezultatus ir stiprinant jų poveikį, didelį dėmesį skiriant išvystyto intelektualinio produkto perkėlimui į rinką (ekonominę aplinką).

Egzistuoja įvairūs valorizacijos modeliai⁹, kurie skiriasi tarpusavyje priklausomai nuo projekto rezultatų pobūdžio ir valorizacijos tikslo. Dažniausiai valorizacijos terminas vartojamas kalbant apie švietimo sistemos tobulinimą ar mokslinių tyrimų rezultatų (išradimų) įdiegimą praktikoje, t.y. tolesnį sėkmingą pritaikymą ir panaudojimą (komercializavimą). Valorizacijos tikslu gali būti ryšių tarp akademinio ir ekonominio sektoriaus stiprinimas, dalijimosi gerąja praktika skatinimas, naujo produkto įvedimas į rinką ir pan. Tačiau bendruoju atveju valorizacija įgyvendinama pagal tokį principinį modelį:

Pav. Nr. 3. Principinis projekto rezultatų valorizacijos modelis

Šaltinis: sudaryta autorių

Kadangi Jūrinio slėnio programos projektai ir jų rezultatai yra labai skirtingi (Slėnio infrastruktūros sukūrimas, MTTP bazės sukūrimas, studijų kokybės gerinimo priemonės, mokymai, viešinimo ir informavimo priemonės, kt.), tikslinga identifikuoti svarbiausius projektų rezultatus (kurie turi daugiausia įtakos jūrinio mokslo, studijų ir verslo sąveikos stiprinimui bei intelektualinių produktų

⁹ Daugiau informacijos apie valorizacijos modelius pateikta valorizacijos plano 3-iame priede.

komercializavimui) ir apibrēžti atskiras valorizācijas priemones kiekvienai projektu rezultātu grūpei (plačiau apie valorizācijas priemones žr. 6 skyriū).

Valorizācijas procesas apima:

- Projekto rezultātu sklaidos veiklas

Tai aktyvus visuomenēs, tiksliniū grupiū, suinteresuotū šaliū ir kitū galutiniū projekto rezultātu vartotojū informavimas apie projekto rezultatus (projekto rezultātu viešinimas). Ši veikla gali apimti ryšiū užmezgimā ir palaikymā, informācijas platinimā žiniasklaidoje, informaciniuose biuleteniuose ir reklaminiuose lapeliuose, spaudos konferencijū metu, internete, seminarū, susitikimū organizavimā siekiant pasidalinti gerāja patirtimi ir t.t.

- Projektū rezultātu pritaikymo veiklas

Tai pagrindiniū projektu rezultātu vartotojū grupiū skatinimas naudotis projektu rezultatais, taikant priemones, kurios gali padēti efektyviausiai pasiekti pasirinktas tikslines grupes. Projekto rezultātu pritaikymas užtikrina rezultātu gyvybingumā.

Valorizācijas proceso rezultatai turētū būti matuojami valorizācijas plane nustatytais rodikliais, kuriū tikslas yra užtikrinti rezultātu tęstinumā bei įvertinti jų poveikį ir veiklū efektyvumā. Vertinimo pagrindu yra priimami sprendimai dėl naujū projektu poreikio, jų inicijavimo ir įgyvendinimo.

5. IŠTEKLIŲ ANALIZĖ

5.1. Žmogiškieji ištekliai

Sėkmingam valorizacijos plano ir jame numatytų priemonių įgyvendinimui yra būtina atlikti išteklių analizę, t.y. įvertinti turimus ir reikalingus žmogiškuosius, finansinius ir materialinius išteklius. Išteklių įvertinimas ir planavimas sudaro prielaidas tvariam projektų rezultatų panaudojimui ir jų plėtrai bei leidžia užtikrinti sukurtos Jūrinio slėnio infrastruktūros gyvybingumą ir Jūrinio slėnio programos tęstinumą.

Esami žmogiškieji ištekliai

Pagrindinius žmogiškuosius išteklius, reikalingus valorizacijos plano įgyvendinimui, sudaro Klaipėdos universiteto, Klaipėdos mokslo ir technologijų parko bei asociacijos „Baltijos slėnis“ darbuotojai. Klaipėdos universiteto valorizacijai reikalingus žmogiškuosius išteklius sudaro administracijos darbuotojai ir sukoncentruoti reikšmingiausi su jūrinių tyrimų tematika susiję žmogiškieji ištekliai – mokslo darbuotojai. Mokslininkų ir laborantų bei doktorantų pasiskirstymas pagal mokslo sritis pateikiamas toliau esančioje lentelėje.

Lentelė Nr. 3. Žmogiškieji ištekliai Klaipėdos universitete

Klaipėdos universitetas	Mokslo sritis					Iš viso:
	Biomedicinos mokslai	Technologijos mokslai	Humanitariniai mokslai	Fiziniai mokslai	Socialiniai mokslai	
Mokslininkai ¹⁰	46	27	11	10	3	97
Laborantai, doktorantai, kt.	15	18	3	2	0	38
Iš viso:	61	45	14	12	3	135

Šaltinis: Lietuvos Jūrinio sektoriaus vystymo galimybių studija, 2011.

VšĮ „Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas“ šiuo metu dirba 8 žmonių komanda, turinti didelę mokslinę, administracinę bei verslo patirtį. Kompetentingi darbuotojai, teikdami infrastruktūrinę ir konsultacines paslaugas inovacinėms įmonėms, skatina verslo idėjų vystymą ir šiuolaikinių, mokslui imlių technologijų plėtrą šalyje.

Asociacijos „Baltijos slėnis“ žmogiškuosius išteklius, reikalingus valorizacijai įgyvendinti, sudaro keturi darbuotojai: visuomeninis vadovas (asociacijos prezidentas), administracijos direktorius, finansininkė bei administratorė. Esant poreikiui, valorizacijos proceso įgyvendinimui gali būti priskirti ir asociacijos „Baltijos slėnis“ narių¹¹ žmogiškieji ištekliai.

¹⁰ Sąvoka „mokslininkas“ apima ir dėstytojus, ir mokslo darbuotojus.

¹¹ Gamtos tyrimų centras, Kauno medicinos universiteto Psichofiziologijos ir reabilitacijos institutas, Lietuvos energetikos institutas, Lietuvos žuvininkystės produktų gamintojų asociacija, Vakarų Lietuvos žvejų ir žuvis perdirbėjų konfederacija, Lietuvos laivų savininkų asociacija, Lietuvos laivų statytojų ir remontininkų asociacija, Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ (KLASCO), UAB Klaipėdos jūrų krovinių kompanija „Bega“, UAB „Klaipėdos terminalo grupė“, AB „Klaipėdos kartonas“, UAB „Laivų servisas“, UAB „Geobaltic“, UAB „Slengiai“, UAB „Ekosistema“, UAB „Jūrų informacijos centras“, Žuvininkystės tarnyba prie LR ŽŪM, Lietuvos jūrų muziejus.

Reikalingi žmogiškieji ištekliai

Papildomų žmogiškųjų išteklių poreikis valorizacijai vykdyti nustatytas nebuvo. Valorizacijos plane numatytoms priemonėms įgyvendinti nagrinėjamų institucijų šiuo metu turimi žmogiškieji ištekliai yra pakankami. Siekiant išsiaiškinti ir įvertinti esamų žmogiškųjų išteklių technologijų perdavimo organizacinius gebėjimus buvo atliktas tyrimas Jūrinio slėnio plėtros programą įgyvendinančiuose Klaipėdos universiteto padaliniuose, kurio metu buvo identifikuotos institucijų stiprybės ir silpnybės, įvertintas turimas potencialas ir nustatyti trūkstami gebėjimai (plačiau žr. 5.4 skyrių).

5.2. Finansiniai ištekliai

Esami finansiniai ištekliai

Finansiniai ištekliai yra viena pagrindinių kokybiško valorizacijos plano įgyvendinimo prielaidų. Asociacija „Baltijos slėnis“ ūkine – komercine veikla neužsiima, jos metinį biudžetą sudaro surinkti nario mokesčiai (apie 20 000 Lt per metus) ir Europos Sąjungos finansuojamų projektų įgyvendinimui skirtos lėšos.

Šiuo metu Asociacija įgyvendina Europos Sąjungos finansuojamą projektą „Asociacijos „Baltijos slėnis“ veiklos stiprinimas (BALTIJA)“ pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1.3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimo stiprinimas“ priemonę „MTTP tematinų tinklų, asociacijų veiklos stiprinimas“, paraiškos kodas VP1-3.1-ŠMM-05-K-01-034. Iš visų finansavimui skirtų lėšų 2011 m. buvo panaudota 498 680 Lt, o 2012 m. projekto įgyvendinimui numatoma skirti 300 000 Lt.

Asociacija „Baltijos slėnis“ taip pat yra pateikusi paraišką „Slėnių bendradarbiavimo tinklas Jūrinio sektoriaus vystymui (BALTIJOS TINKLAS)“ pagal ES finansuojamos 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1.3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimo stiprinimas“ priemonę „MTTP tematinų tinklų, asociacijų veiklos stiprinimas“, paraiškos kodas VP1-3.1-ŠMM-05-K-02-022. Projektu bus siekiama įgyvendinti Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (Slėnių) programų tikslus, plėtojant mokslo paslaugas verslui ir studijoms, didinant mokslininkų ir tyrėjų kompetenciją, plečiant šalies mokslininkų tarpusavio ir tarptautinį bendradarbiavimą. Prašomų lėšų suma – 1 113 646,71 Lt.

Kitos priemonės, pagal kurias Asociacija turi galimybę gauti papildomą finansavimą iš ES struktūrinių fondų, teikdama paraiškas projektams, nurodytos lentelėje žemiau.

Lentelė Nr. 4. **Kvietimai ES paramai gauti**

Priemonė	Priemonės aprašymas	Kvietimo data
Žmogiškųjų išteklių tobulinimas įmonėse VP1-1.1-SADM-01-K	Priemonės tikslas – tobulinti įmonių darbuotojų ir vadovų kvalifikaciją, žinias ir gebėjimus, didinti darbuotojų gebėjimus prisitaikyti prie įmonės reikmių ir darbo rinkos pokyčių.	Nuo 2012 m. II ketv.
Studijų sistemos efektyvumo didinimas VP1-2.1-ŠMM-04-K	Priemonės tikslas – didinti studijų sistemos prieinamumą ir efektyvumą.	Nėra paskelbta
Studijų kokybės gerinimas, tarptautiškumo didinimas VP1-2.2-ŠMM-07-K	Priemonės tikslas – studijų programų atnaujinimas ir studijų sistemos tarptautiškumo skatinimas keliant dėstytojų pedagoginę ir dalykinę kompetenciją, skatinant studentų praktinius įgūdžius ir stiprinant verslumą.	2012 m. III ketv.
Inoklaster LT VP2-1.4-ŪM-01-K	Priemonės tikslas – skatinti ir spartinti Lietuvos pramonės šakų ir sektorių bendradarbiavimą, didinti Lietuvos pramonės tarptautinį konkurencingumą.	Nėra paskelbta
Inoklaster LT+ VP2-1.4-ŪM-02-K	Priemonės tikslas – skatinti ir spartinti Lietuvos pramonės šakų ir sektorių bendradarbiavimą, didinti jų tarptautinį konkurencingumą, sukuriant reikiamą infrastruktūrą žinių ir technologijų sklaidai užtikrinti.	Nėra paskelbta

Šaltinis: sudaryta autorių pagal informaciją, pateiktą www.esparama.lt, žiūrėta 2012-03-22.

Apie galimas projektu finansavimo sumas ir kvietimus (išskyrus tuos, kurie yra nurodyti) pagal lentelėje pateiktas ES struktūrinių fondų paramos priemones informācijas šiuo metu nėra.

Reikalingi finansiniai ištekliai

Reikalingi finansiniai ištekliai (finansavimo poreikis) valorizacijos planui įgyvendinti nustatyti pagal atitinkamas plane identifikuotas valorizacijos priemones (ekspertiniu vertinimu). Apibendrinta Finansavimo poreikio lentelė valorizacijos plano įgyvendinimui iki 2016 m. yra pateikta toliau.

Lentelė Nr. 5. **Finansavimo poreikis (tūkst. Lt)**

Projektų rezultatų grupė	Sklaida					Panaudojimas					Iš viso	Iš viso pamečiui				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016		2012	2013	2014	2015	2016
1.	0	0	38	0	0	0	2	47,7	37,7	37,7	163,1	0	2	85,7	37,7	37,7
2.	0	0	4	0	0	0	7,5	61,5	61,5	24,5	159	0	7,5	65,5	61,5	24,5
3.	3	0	0	0	0	0	50	100	0	0	153	3	50	100	0	0
4.	0	0	0	0	0	0	40	40	40	40	160	0	40	40	40	40
5.	0	0	0	15,5	0	0	0	0	218	0	233,5	0	0	0	233,5	0
Iš viso:	Sklaida:					Panaudojimas:										
IŠ VISO:	868,6					60,5					808,1					

Pastaba: finansavimo poreikis atskiroms valorizacijos plane numatytoms priemonėms yra pateiktas 7 priede.

Šaltinis: sudaryta autorių

Iš lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad finansavimo poreikis valorizacijos plano įgyvendinimui yra 868,6 tūkst. Lt, iš jų finansavimo poreikis projektų rezultatų sklaidai siekia 60,5 tūkst. Lt, o panaudojimui – 808,1 tūkst. Lt.

5.3. Materialiniai ištekliai

Vertinant materialinius išteklis, daryta prielaida, kad esant poreikiui, valorizacijos plano įgyvendinimui bus naudojami turimi valorizacijos planą įgyvendinančių institucijų materialiniai ištekliai, skirti įprastinei veiklai. Dėl savo specifikos ir priskyrimo konkrečiai veiklai sudėtingumo konkretūs materialieji ištekliai ir jų kiekiai, reikalingi valorizacijos priemonėms įgyvendinti, vertinti nebuvo. Papildomų materialinių išteklių poreikis valorizacijos plane numatytų priemonių vykdymui nebuvo identifikuotas.

5.4. Technologijų perdavimo organizacinių gebėjimų vertinimas

Vienas iš pagrindinių Jūrinio slėnio programos projektų rezultatų yra MTEP infrastruktūros sukūrimas, kuri leis vykdyti efektyvią mokslinių tyrimų veiklą, suteiks galimybę studentams, mokslininkams, tyrėjams gilinti žinias bei dalytis patirtimi, skatins mokslinę ir technologinę pažangą, inovacijas, didins Jūrinio slėnio konkurencingumą. Esminė šių rezultatų panaudojimo prielaida yra tiesiogiai susijusių organizacijų gebėjimas valorizuoti mokslinę tiriamąją veiklą, t.y. perduoti technologijas. Todėl rengiant valorizacijos planą, didelis dėmesys buvo skirtas intelektualinio produkto kūrimo ir perkėlimo į rinką procesui.

Siekiant įvertinti turimus gebėjimus, reikalingus technologijų perdavimui ir valorizacijos planui įgyvendinti, Klaipėdos universiteto padaliniuose, vykdančiuose Jūrinio slėnio plėtros programą, buvo atliktas tyrimas „Technologijų perdavimo organizacinių gebėjimų vertinimas Jūrinio slėnio plėtros programą įgyvendinančiuose Klaipėdos universiteto padaliniuose“. Toliau pateikiama informacija apie tyrimo tikslus ir metodiką¹².

Tyrimo problematika

Apibendrinant mokslinių procesų ir inovacijų plėtros procesų problematiką Lietuvos mokslo institucijose, įvardijama, jog vienas pagrindinių faktorių, stabdančių mokslo rezultatų praktinį panaudojimą, yra technologijų perdavimo struktūros nebuvimas ir organizacinių gebėjimų, būtinų perduoti technologijas, trūkumas. Siekiant užtikrinti Jūrinio slėnio programos tęstinumą, būtina įvertinti Slėnyje veikiančių mokslinių institucijų gebėjimą organizuoti savo veiklą sąveikoje su verslo ir visuomenės poreikiais, kurti ir diegti inovacijas.

Technologijų perdavimo procesas orientuotas į praktinį mokslinių žinių ir išradimų taikymą. Technologinių žinių ir technologijų kūrimas bei praktinis naudojimas paprastai apima dviejų skirtingų sferų ir visuomenės grupių sąlytį, t.y. pirminis technologijų perdavimo tikslas yra sujungti mokslą ir ekonomiką, mokslo institucijas ir verslo įmones. Mokslinėje sferoje diskusijų dėl principinio technologijų perdavimo apibrėžimo paprastai nekyla. Dauguma šios srities mokslininkų sutaria, kad pačia bendriausia prasme technologijų perdavimas yra įvairios veiklos ar komunikacijos kanalai, kuriais technologija perduodama iš teikėjo gavėjui, t.y. iš individo ar organizacijos kitam individui ar organizacijai. Tokiu būdu technologijų perdavimas apima įvairaus pobūdžio procesus, kurių pagrindinis tikslas yra transformuoti išradimus į inovacijas. Gebėjimas valorizuoti mokslinę tiriamąją veiklą tiesiogiai priklauso nuo organizacijos gebėjimų organizuoti ir vykdyti technologijų perdavimo procesus.

Todėl siekiant sukurti efektyvų Jūrinio slėnio programos projektų valorizacijos planą, buvo ištirti susijusių organizacijų gebėjimai organizuoti technologijų perdavimo procesus. Įvertinus tyrimų rezultatus, buvo parengtas trūkstamų gebėjimų sąrašas, gebėjimų plėtros koncepcija ir principinis technologijų komercializavimo modelis (žr. 6.2 skyrių).

¹² Tyrimo klausimynas bei respondentų sąrašas pateikiamas valorizacijos plano 4-ame priede. Tyrimą atliko KMPT.

Tyrimo tikslas

Tyrimo tikslas buvo ištirti Klaipėdos universiteto (kaip vieno svarbiausių Jūrinio slėnio dalyvio, kuris turės MTEP įrangą) mokslinių padalinių organizacinius gebėjimus technologijų perdavimo srityje. Buvo siekiama nustatyti mokslinių tyrimų valorizacijos potencialą, parengti trūkstamų gebėjimų sąvadą ir technologijų perdavimo modelį.

Tiriamoji grupė

Tyrimo grupė suformuota metodologijoje apibrėžtais tarpdisciplininiais ir tarp-hierarchiniais principais. Formuojant tyrimų grupę tarpdisciplininio požiūriu, atsižvelgta į Jūrinio slėnio programoje identifiкуotas mokslines kryptis: jūrinę aplinką, jūrines technologijas. Tarp-hierarchinėje plotmėje tiriamoji grupė formuota atsižvelgiant į mokslinį laipsnį ir pareigybes, buvo vertinami Klaipėdos universiteto padalinių administracijos darbuotojai, mokslininkai, tyrėjai ir doktorantai. Tyrime dalyvavo tik tie Klaipėdos universiteto padaliniai, kurie tiesiogiai dalyvauja Jūrinio slėnio programos projektuose, t.y. 3 pagrindinės institucijos, apimančios didžiąją dalį Jūrinio slėnio programos tyrimų krypčių, – Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas, Klaipėdos universiteto Oro taršos iš laivų tyrimų laboratorija ir Klaipėdos universiteto Mechatronikos mokslų institutas.

Tyrimo metodika ir įrankis

Tyrimas buvo atliktas remiantis PROSE (*angl.* „Participatory, results-oriented, self-evaluation“) ir POET (*angl.* „Participatory Organizational Evaluation Tool“) tyrimo įrankiu¹³.

PROSE metodika skirta įvertinti ir sustiprinti institucijų organizacinius gebėjimus. PROSE sukurta paslaugas teikiančioms organizacijoms kurti ir valdyti pokyčius. Tyrimų metodika padeda įvertinti organizacijos gebėjimus ir skatinti pokyčius, skirtus pagerinti klientų lūkesčius, padidinti organizacinį efektyvumą įgyvendinant organizacijos misiją, įtraukti tikslines grupes bei padidinti valdymo efektyvumą.

POET yra organizacinių gebėjimų vertinimo įrankis, padedantis įvertinti, identifikuoti ir sugraduoti organizacinius gebėjimus, būtinus efektyvesnei institucijos veiklai užtikrinti. POET yra ne tik vertinimo įrankis, bet ir procesas, padedantis suformuoti ir įdiegti trūkstamus gebėjimus. Šiame tyrime buvo naudojamas įrankis SAT (*angl.* „Self-assessment tool“), kuris sukurtas ir adaptuotas nustatyti organizacijos gebėjimus valdyti ir vykdyti technologijų perdavimo veiklas.

Vertinimo kriterijai

Vertinimo kriterijai buvo parinkti lyginamosios analizės metodu, įvertinus sėkmingosios praktikos atvejus technologijų perdavimo srityje. Metodologinė vertinimo kriterijų struktūra sudaryta iš dviejų pagrindinių dalių: bendrųjų gebėjimų sričių (skatinimo priemonės, žmogiškieji resursai, rinkodara, tinklaveika, intelektualinės nuosavybės teisių valdymas, licencijavimas, pumpurinių (*angl.* „Spin-off“) kompanijų formavimas) ir finansinių rezultatų.

¹³ 1993 m. liepos 13 d. tarp Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Tautų vystymo programos (JTVP) buvo pasirašyta sutartis, apibrėžianti sąlygas, kaip JTVP turėtų remti Lietuvos Respublikos vyriausybę įgyvendinant plėtros projektus ir kaip tokie JTVP remiami projektai turi būti įgyvendinami. Prieiga prie interneto: <http://www.undp.lt/uploads/UNDP%20documents/SBAA%201993%20vertimas.pdf>.

Išskiriamos šios SAT funkcijos:

- Vertinti organizacines technologijų perdavimo proceso kompetencijas atskirose institucijose ar institucijų grupėse;
- Skatinti mokymosi procesą institucijose, organizuojant tarpdisciplinines ir tarp-hierarchines veiklos grupes.

Tyrimo procedūra ir veiklos planas

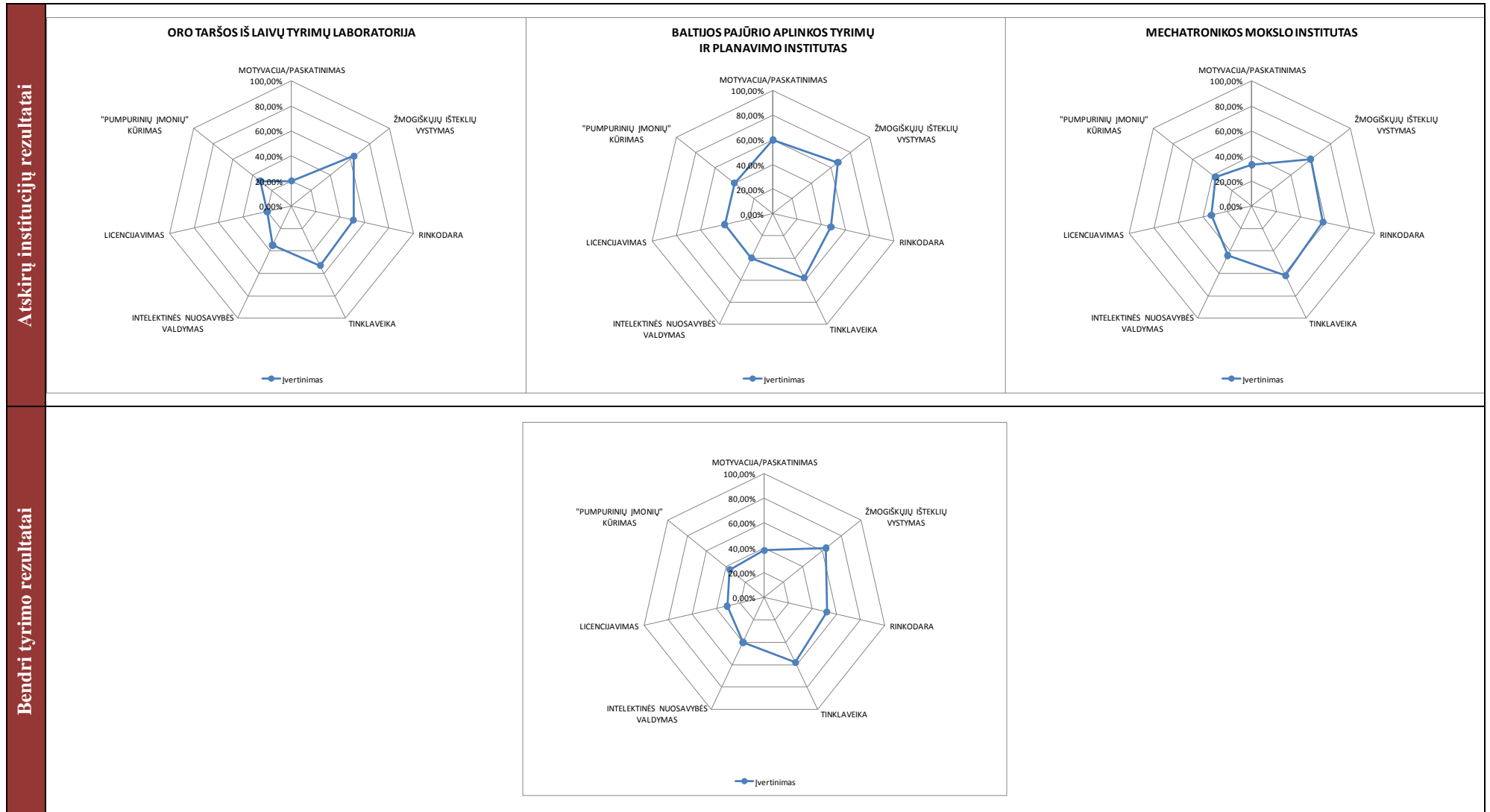
Tyrimas buvo atliekamas anketinės apklausos būdu. Anketos buvo išsiųstos 63 respondentams, nustatyta statistinė imtis – ne mažiau 30% tiriamosios grupės (19 respondentų). Gautas 35 užpildytas anketas. Tyrimo anketa buvo pasiekama internetu, taip pat buvo sudaryta galimybė organizuoti interviu apklausą. Tyrimas buvo vykdomas pasitelkiant abi nurodytas priemones. Surinkus tyrimo anketas, tyrimo rezultatai buvo apibendrinti, pasitelkiant tyrimo įrankį SAT. Tyrimo duomenų dėka buvo nustatytas bendras statistinis vidurkis, taip pat įvertinti gebėjimai atskirose tiriamosiose institucijose. Savęs vertinimo ataskaitos pateiktos valorizacijos plano 5-ame priede.

Tyrimo rezultatai

Apibendrinti tyrimo rezultatai parodė, kad visos ištirtos institucijos yra labai panašiam lygyje vertinant jų gebėjimus technologijų perdavimo procese. Analizuotos institucijos buvo prasčiau (šių aspektų vertinimas buvo 40 procentų ir mažiau iš galimų 100 procentų) įvertintos licencijavimo, „pumpurinių įmonių“ kūrimo, intelektinės nuosavybės valdymo bei motyvacijos ir paskatinimo gebėjimų srityse. Žmogiškųjų išteklių vystymo, rinkodaros ir tinklaveikos gebėjimų sritys buvo įvertintos teigiamai (šių aspektų vertinimas buvo didesnis nei 50 procentų).

Apibendrinti tyrimo rezultatai yra pateikiami lentelėje toliau.

Lentelė Nr. 6. Apibendrinti tyrimo rezultatai

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis tyrimo „Technologijų perdavimo organizacinių gebėjimų vertinimas Jūrinio slėnio plėtros programą įgyvendinančiuose Klaipėdos universiteto padalinuose“ rezultatais.

Institucijų stiprybės ir silpnybės

Remiantis tyrimo rezultatais buvo identifikuotos analizuotų institucijų stiprybės ir silpnybės.

Stiprybės

Visos trys institucijos yra geriausiai išvysčiusios rinkodaros, tinklaveikos ir žmogiškųjų išteklių vystymo gebėjimų sritis. Šios gebėjimų sritys įvardijamos skirtingose kompetencijų kreivės ribose, tačiau, vertinant šias gebėjimų sritis Jūrinio slėnio plėtros projektų kontekste, galima daryti prielaidą, jog institucijos neapsiriboja tyrimų veikla ir turi bendruosius valorizacijos gebėjimus.

Tinkami žmogiškųjų išteklių vystymo gebėjimai leidžia pagerinti institucijų veiklos galimybes, pritraukiant ir įdarbinant tyrimų personalą, užtikrinti resursus tyrimų spektro ir teikiamų paslaugų plėtrai. Vertinant institucijų žmogiškuosius išteklius, rezultatuose nebuvo identifikuotas tyrėjų trūkumas – viena didžiausių kliūčių šiuolaikinių tyrimų plėtroje.

Vienu aukščiausių balų buvo įvertinti institucijų tinklaveikos gebėjimai. Vertinant šią bendrųjų gebėjimų sritį, galima daryti prielaidą, kad visos tyrime dalyvavusios institucijos yra sukūrusios efektyvų partnerių tinklą bei turi bendrąsias žinias apie partnerystės valdymą. Partnerystė yra viena iš būtiniausių sąlygų, norint sėkmingai vykdyti technologijų perdavimo veiklas. Jos pagrindu valdoma atviros prieigos tyrimų infrastruktūra, formuojamos komercinį potencialą turinčios tyrimų veiklos, kuriamas partnerių ir klientų ratas technologijoms ir žinioms perduoti. Stiprindamos tinklaveikos gebėjimus bei nukreipdamos veiklos prioritetus į verslo partnerių tinklo formavimą, institucijos turi realias galimybes pagerinti veiklos, susijusios su technologijų perdavimu, rezultatus. Šie rezultatai matuojami užsakomųjų tyrimų skaičiaus augimu. Užsakomieji tyrimai yra technologijų perdavimo proceso pagrindas, jie skatina licencijavimą bei verslo formavimą.

Rinkodaros gebėjimų sritis buvo įvertinta teigiamai. Ji yra susijusi su institucijų gebėjimu save pristatyti ir jų potencialu veiklos ir paslaugų plėtrai. Vertinant šią gebėjimų sritį, vertėtų pastebėti, jog tokie aspektai kaip institucijų rinkodaros planai ir kainodara buvo įvertinti žemais balais, lyginant su kitais vertintais aspektais. Šie gebėjimai yra esminiai, siekiant teikti ir plėsti paslaugų spektrą bei užtikrinti komercinių partnerių, klientų ratą.

Vertinant institucijų stipriąsias puses, Klaipėdos universiteto Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institute, kitaip nei kitose tyrime dalyvavusiose institucijose, darbuotojų motyvacijos formavimas yra laikomas viena iš prioritetinių sričių. Kitos dvi tyrime dalyvavusios institucijos turi gana žemą šios gebėjimų srities įvertinimą. Darbuotojų motyvacija yra itin svarbi formuojant kompetentingą komandą ir kuriant kokybišką paslaugų paketą. Siekiant užtikrinti darnią tyrimų programų plėtrą, šios institucijos motyvavimo modelis galėtų būti perduotas kitoms dviem institucijoms.

Silpnybės

Vertinant tyrimų rezultatus, nustatyta, kad žemiausią įvertinimą gavusios bendrųjų gebėjimų sritys yra intelektinės nuosavybės valdymas, licencijavimas, „pumpurinių įmonių“ (*angl.* „Spin-off“) kūrimas bei darbuotojų motyvacija. Bendrai šios gebėjimų sritys yra technologijų perdavimo proceso brandos ar egzistavimo požymis. Atsižvelgiant į tai, kad visos šios pozicijos yra neigiamoje kompetencijų vertinimo grafoje, galima daryti prielaidą, kad technologijų perdavimo procesas tiriamosiose organizacijose yra užuomazgų stadijoje.

Tyrimo rezultāti parādē, jog licencijavimo ir pumpurinių įmonių kūrimo procesai institucijose praktiškai nevyksta. Kol kas technologijų perdavimo gebėjimus galima vertinti tik vykdomų užsakomųjų tyrimų pagrindu. Siekiant užtikrinti įvardintų gebėjimų sričių formavimąsi institucijose, būtina sukurti bendrą Slėnio plėtros intelektinės nuosavybės valdymo politiką, sukurti ir pakeisti ribojančias teisine nuostatas ir įgyti specifines komercines ir teisine kompetencijas. Iš anksto nustačius ir suformulavus intelektinės nuosavybės valdymo politikos nuostatas, reikalingas kompetencijas būtų galima išvystyti, pasitelkiant trečiąsias šalis, vykdant mokymus ir perkant paslaugas.

Intelektinės nuosavybės valdymo gebėjimų sritis iš esmės apibrėžia intelektinės nuosavybės valdymo politiką šiose institucijose. Intelektinės nuosavybės valdymo politika yra vidinis procesas, jos negalima pasitelkti iš šalies, kadangi tokiu atveju institucijai iškiltų grėsmė prarasti teises ir įtaką turto valdymo veiklose. Ši gebėjimų sritis yra prioritetinė, politikos formavimas yra technologijų perdavimo pagrindas, be kurio šis procesas yra neįmanomas.

Lentelėje žemiau pateikiamas apibendrintas tyrime dalyvavusių institucijų atskirų gebėjimų sričių vertinimas – turimi gebėjimai ir gebėjimų trūkumas.

Lentelė Nr. 7. Turimi gebėjimai ir jų trūkumas pagal skirtingas gebėjimų sritis

Eil. Nr.	Institucija	Turimi gebėjimai (stiprybės)	Gebėjimų trūkumas (silpnybės)
1.	Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas	▪ Motyvacija / paskatinimas; ▪ Žmogiškųjų išteklių vystymas; ▪ Tinklaveika.	▪ Rinkodara; ▪ Intelektinės nuosavybės valdymas; ▪ Licencijavimas; ▪ Spin-off kūrimas
2.	Mechatronikos institutas	▪ Žmogiškųjų išteklių vystymas; ▪ Tinklaveika; ▪ Rinkodara.	▪ Intelektinės nuosavybės valdymas; ▪ Spin-off kūrimas; ▪ Licencijavimas; ▪ Motyvacija / paskatinimas.
3.	Oro taršos iš laivų tyrimų laboratorija	▪ Žmogiškųjų išteklių vystymas; ▪ Tinklaveika; ▪ Rinkodara.	▪ Intelektinės nuosavybės valdymas; ▪ Spin-off kūrimas; ▪ Licencijavimas; ▪ Motyvacija / paskatinimas.

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis tyrimo „Technologijų perdavimo organizacinių gebėjimų vertinimas Jūrinio slėnio plėtros programą įgyvendinančiuose Klaipėdos universiteto padaliniuose“ rezultatais.

Sritis, kuriose atlikus institucijų turimų organizacinių gebėjimų tyrimą technologijų perdavimo procese, buvo identifikuotas gebėjimų trūkumas, įvardijamos kaip tobulintinos kompetencijos. Šių kompetencijų ugdymui 2012 – 2016 m. sudarytas orientacinis galimų mokymų planas. Informacija apie galimus mokymus ir jų organizatorius pagal atskiras kompetencijas pateikti lentelėje toliau.

Lentelė Nr. 8. Mokymų planas

Eil. Nr.	Tobulintinos kompetencijos	Galimi mokymai (pavadinimas)	Galimas mokymų organizatorius	Vidutinė mokymų kaina (1 asm.)	Galimi finansavimo šaltiniai
1.	Rinkodara	▪ Technologijų rinkodara	„Total Training Network (TTN)“	3000Lt	Bendradarbiavimo per sieną programos
2.	Intelektinės nuosavybės valdymas	▪ Intelektualinės nuosavybės valdymo pagrindai ▪ IN politikos formavimas ir vykdymas	„ISIS Innovation“ (Oksfordo universitetas)	1200 Lt	Bendradarbiavimo per sieną programos
3.	Licencijavimas	▪ Licencijavimo sutarčių formavimo pagrindai	„Association of European Science & Technology Transfer Professionals (ASTP)“	4000 Lt	Bendradarbiavimo per sieną programos
4.	Spin-off kūrimas	▪ Verslininkystė universitetuose ▪ Spin-off formavimo pagrindai	„Total Training Network (TTN)“/ „TuTech Innovation GmbH (TuTech)“	3000 Lt	Bendradarbiavimo per sieną programos
5.	Motyvacija / paskatinimas	▪ Verslininkystė / Lyderystė tyrimų organizacijose	„ISIS Innovation“ (Oksfordo universitetas)	2000Lt	Bendradarbiavimo per sieną programos

Pastaba: kaip galimi finansavimo šaltiniai aktualios yra šios bendradarbiavimo per sieną programos:

1. Europos kaimynystės ir partnerystės priemonių programa
 - a. Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos bendradarbiavimo per sieną programa
 - b. 2007 - 2013 Baltijos jūros regiono programa
2. Europos teritorinio bendradarbiavimo priemonių programa
 - a. Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programa
 - b. Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programa
 - c. Pietų Baltijos bendradarbiavimo per sieną programa

Šaltinis: sudaryta autorių, remiantis KMTP pateikta informacija.

Tikslus mokymų planas tobulintinių kompetencijų ugdymui analizuotose institucijose, įvertinant mokymų tipą, skaičių, laiką ir kt., turėtų būti sudaromas atsižvelgiant į konkrečios institucijos poreikius bei turimus finansinius išteklius.

6. VALORIZACIJOS PRIEMONĒS

6.1. Valorizācijas priemonių planas

Jūrīnio slēnio projektų rezultātu valorizācijas tikslns – uždikrinti efektyvų šių projektų rezultātu panaudojimą ir sklaidą, tuo pačiu ir Jūrīnio slēnio programos tęstinumą.

Šiam tikslui pasiekti buvo suformuluoti 6 uždaviniai:

1. Plėsti mokslo ir verslo bendradarbiavimo apimtis;
2. Skatinti intelektualinio produkto komercializavimą;
3. Gerinti Klaipėdos universiteto studijų programų kokybę ir konkurencingumą;
4. Tenkinti darbo rinkos poreikius, siūlant jūrīnio sektoriaus poreikius atitinkančias studijų programas;
5. Uždikrinti kryptingą jūrīnio sektoriaus subjektų bendradarbiavimą ir ilgalaikes partnerystes vietiniu ir tarptautiniu mastu;
6. Skatinti įmonių kūrimąsi ir naujų darbo vietų steigimą Jūrīnio slēnio teritorijoje.

Kiekvienam uždaviniui įgyvendinti yra numatytos atitinkamos priemonės, kuriomis yra įtvirtinamos pagrindinės valorizacijos proceso kryptys. Valorizacijos uždavinių įgyvendinimo stebėsenai turėtų būti uždikrinta matuojant kiekvienam uždaviniui priskirtus rodiklius. Bendrieji valorizacijos uždaviniai, priemonės bei rodikliai yra pateikti lentelėje toliau.

Lentelė Nr. 9. Bendrieji valorizacijos uždaviniai

	Valorizacijos uždaviniai	Priemonės*	Rodiklis
1.	Plėsti mokslo ir verslo bendradarbiavimo apimtis	1.2.2. Ekspertų tinklo sukūrimas (per socialinius tinklus); 1.2.3. Tyrimų programų rengimas esamiems partneriams; 1.2.4. Paslaugų paketo formavimas ir plėtra; 1.2.5. Paslaugų paketo pristatymas (pasiekiamumo uždikrinimas); 1.2.6. Interaktyvios duomenų bazės sukūrimas (informacija apie Jūrīniam slėnyje teikiamas paslaugas, išteklius, kontaktus ir kt.); 1.2.9. Informacijos pateikimas agentams, asociacijoms (partnerių tinklams); 1.2.10. Mėnesinis internetinis leidinys (naujienlaiškis), skirtas įmonėms, studentams, mokiniams; 1.2.11. Tęstinio rinkodaros plano vykdymas, išnaudojant internetinės sklaidos ir kitas priemones; 1.2.12. Individualių studijų vizitų į įmones organizavimas (išnaudojant ryšių tinklą su	MTEP projektų vertė Lietuvoje MTEP projektų vertė užsienyje

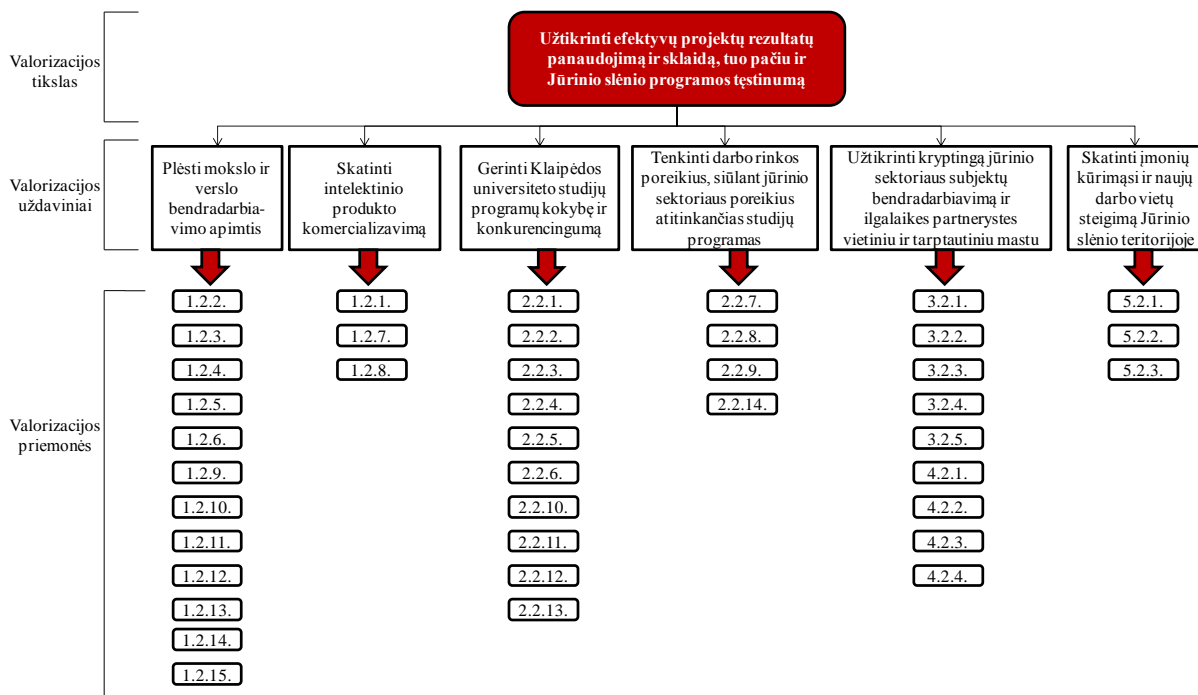
	Valorizācijas uzdevināi	Priemonēs*	Rodiklis
		KU absolventais); 1.2.13. Temiņu praktiņu darbo susitikimū (<i>angl.</i> „Workshop“) organizavimas tikslinēms grupēms; 1.2.14. Temiņu atvirū durū dienu organizavimas; 1.2.15. Papildomu savanoriū darbuotojū pritrakimas ī MTTP centro veiklā.	
2.	Skatinti intelektiņio produkto komercializavimā	1.2.1. Mokslininkū pritrakimas per tiesioginius kontaktus; 1.2.7. Intelektiņio produkto perkēlimo ī rinkā politikos īdiegimas; 1.2.8. Technologijū perdavimo, vadybiņū īgūdzijū gerinimas.	„Pumpuriniū“ īmoniū (<i>angl.</i> „Spin-off“) skaičius
3.	Gerinti Klaipēdos universiteto studijū programū kokybē ir konkurencingumā	2.2.1. Dēstytojū kompetenciņū modeliū sukūrimas; 2.2.2. Dēstytojū kvalifikaciņos kēlimo sistemos parengimas / tobulinimas; 2.2.3. Mokymū medžiagos duomenū bazēs sukūrimas ir nuolatinis papildymas; 2.2.4. Studentū ir dēstytojū trumpalaikiņū mainū su kitais universitetais organizavimas; 2.2.5. Bendrū (dēstytojū ir studentū) moksliniņū projektū konkursū organizavimas; 2.2.6. Geriausiņū studentū darbū talpinimas internete (universiteto intranetas, mokslinē bendruomenē); 2.2.10. Moksliniņū kontaktū mugijū organizavimas; 2.2.11. Aukštesniņijū pakopū studentū informaciņijū paskaitū organizavimas; 2.2.12. Vasaros mokykla moksleiviams ir studentams; 2.2.13. Absolventū (<i>angl.</i> „Alumni“) sistemos plētra: internetiniņio puslapiū paruošimas.	Studentū skaičius (magistrantūros)
			Studentū skaičius (doktorantūros)
4.	Tenkinti darbo rinkos poreikius, siūlant jūriņio sektoriaus poreikius atitinkančias studijū programas	2.2.7. Sutarčiū su verslo īmonēmīs dēl praktikos plētra (kiekis ir apimtis); 2.2.8. Verslo poreikiņū nuolatinē analizē (apklausos, ītrakimas ī studijū programū rengimo / atnaujinimo procesā ir pan.); 2.2.9. Verslo kontaktū mugijū organizavimas; 2.2.14. Prieigos registruotiems vartotojams sukūrimas KU internetinēje svetainēje (informaciņos apie studentū praktikas (paklausā ir pasiūlā) mainai).	Studentai, dirbantys pagal specialybē

	Valorizācijas uzdevināi	Priemonēs*	Rodiklis
5.	Uztikrīnītī kryptīngā jūrīnīo sektoriāus subjektū bendradarbiāvimā ir ilgālaīkes partnerystes vietīnīu ir tarptāutīnīu mastu	3.2.1. Asociācijos veiklos stratēgījos pārengīmas; 3.2.2. Veīklāi vāystyī skīrtū projektū (pārāīškū) rengīmas; 3.2.3. Jūrīnīo slēnīo plētros stratēgīnīo plāno pārengīmas; 3.2.4. Projektū vāldymo tvārkos īdīegīmas; 3.2.5. (4.2.4.) Informācīnēs medžiāgos duomenū bāzēs sukūrīmas ir nuolātīnīs pāpīldymās; 4.2.1. Tarptāutīnīu rengīnīu organizāvīmas; 4.2.2. Nāujū projektū īncījāvīmas (partnerystē); 4.2.3. Dālījīmāsīs gerājā praktīkā su kītāīs slēnīāīs ir pānāšīomīs struktūromīs.	Īgyvēndītū bendrū projektū skāīčīus tarpt Jūrīnīo slēnīo subjektū ir partneryū
6.	Skātīnītī Jūrīnīo slēnīo terītorījōe kurtīs īmonēs ir steīgtī nāujās dāro vīetās	5.2.1. Terītorījos īšvāystymo plāno pārengīmas / atnāujīnīmas; 5.2.2. Princīpīnīo vīēsosīs ir prīvāčīos partnerystēs modelīo pārengīmas (<i>angl.</i> „Private public partnership: PPP“); 5.2.3. Tēstīnīo rīnkodāros plāno vākdymās, sīekīānt prītrāuktī vērslā ī Jūrīnīo slēnīo terītorījā.	Dāro vīetū skāīčīus Slēnīo terītorījōe
			Nāujū dāro vīetū skāīčīus

***Pastābā:** dēl trūmpālāīkīo sklāīdīs (vīēšīnīmo) vīēklū pōvēīkīo, ānālīzūojāmos tīk projektū rezultātū pānāudojīmo (prītāīkymo) prīemōnēs. Prīemōnēs numeruotos pāgāl 5 pāgrīndīnīs Jūrīnīo slēnīo pōgrāmos projektū rezultātū kātēgorījās.

Šāltīnīs: sudārytā āutorījū.

Schemōjē tolīāu pāvāīzduotās rīšys tarpt Jūrīnīo slēnīo vālorīzācījos tīkslo, ūzdāvīnījū ir prīemōnījū, skīrtū projektū rezultātū tēstīnīumī īr ēfektīvīām jū pānāudojīmū ūztīkrīnītī.

Pav. Nr. 4. Valorizācijas plāno loģinio pagrindimo struktūra

Šaltinis: sudaryta autoriū.

Detalus Jūrinio slēnio projektū rezultātu sklaidos (viešinimo) ir panaudojimo plānas pateiktas valorizācijas plāno 7-ame priede.

6.2. Intelektinio produkto perkėlimo į rinką procesas

Intelektinės nuosavybės valdymas

Siekiant užtikrinti sėkmingą Jūrinio slėnio plėtrą ir vystymąsi, Jūrinio slėnio programą įgyvendinančioms institucijoms būtina peržiūrėti savo veiklos prioritetus, stiprinti sąveiką su verslo ir nevyriausybinėmis organizacijomis bei užsitikrinti papildomus finansavimo šaltinius. Dabartinė veikla ir esami finansavimo šaltiniai yra nepakankami infrastruktūrai, didinančiai institucijų konkurencingumą ir padedančiai pritraukti kvalifikuotus tyrėjus bei naujus užsakymus, sukurti. Jūrinio slėnio programa prisideda prie institucijų tyrimų infrastruktūros gerinimo ir technologijų vystymo, tačiau organizaciniai bei žmogiškieji ištekliai lieka riboti.

Siekiant užtikrinti efektyvų Jūrinio slėnio vystymąsi, būtina sukurti patrauklias sąlygas, padedančias pritraukti ne tik motyvuotus kompetentingus tyrėjus, bet ir naujus finansavimo šaltinius. Intelektinės nuosavybės valdymo politika prisideda prie šių tikslų įgyvendinimo. Ji apibrėžia sąlygas šios nuosavybės kūrimui ir valdymui institucijose. Intelektinės nuosavybės politika stiprina sąveiką tarp visų suinteresuotų šalių, dalyvaujančių patento, technologijos, inovacijos kūrimo ir komercializavimo procesuose.

Norint nustatyti santykius tarp visų suinteresuotų šalių, intelektinės nuosavybės politika turi apimti šias sritis:

- Intelektinės nuosavybės apibrėžtį;
- Nuosavybės teisių pasiskirstymą;
- Nuosavybės atskleidimo sąlygas;
- Rinkodaros, komercializavimo, licencijavimo sąlygas;
- Pajamų pasiskirstymą;
- Institucijos ir tyrėjo teises ir įsipareigojimus intelektinės nuosavybės atžvilgiu.

Lentelėje žemiau detalizuotos veiklos, apimančios Intelektinės nuosavybės politikos formavimo procesą.

Lentelė Nr. 10. Intelektinės nuosavybės valdymo politikos formavimo procesas

Veikla	Aprašymas	Įgyvendinimo periodas
Įtraukti intelektinės nuosavybės valdymo nuostatas į bendrines universiteto ir tyrimų institucijų nuostatas.	Apibrėžti intelektinės nuosavybės sąvoką, suinteresuotų šalių teises ir intelektinės nuosavybės naudojimo sąlygas universiteto ir tyrimų institucijų įstatuose bei darbo sutartyse.	2014 –2016 m.
Parengti atskirą dokumentą, apibrėžiantį intelektinę nuosavybę universiteto struktūroje.	Parengti intelektinės nuosavybės valdymo nuostatus, privalomus visoms susijusioms institucijoms ir organizacijoms.	2014 –2016 m.

Veikla	Aprašymas	Igyvendinimo periodas
Parengti bendrinės sutarties projektą.	Parengti technologijos komercializavimo sutarties (su verslo ar kita suinteresuota institucija) projektą. Į sutartį įtraukti intelektinės nuosavybės politikos nuostatas. Sutartis turi būti privaloma.	2014 –2016 m.
Nustatyti suinteresuotų šalių teises ir pajamas.	Įtvirtinti intelektinės nuosavybės teisių pasiskirstymą. Aiškiai apibrėžti sąlygas bei pajamų ir teisių proporcijas, motyvuojančias tyrėjus daryti išradimus, įgalinančias tyrimų organizacijas finansuoti tyrimų infrastruktūrą ir fundamentinius tyrimų projektus.	2014 –2016 m.
Įteisinti technologijų perdavimo modelį.	Sukurti ir įteisinti technologijų perdavimo modelį, apibrėžiantį intelektinės nuosavybės komercializavimo procesą.	2014 –2016 m.

Saltinis: Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas.

Technologijų perdavimo modelis

Technologijų perdavimas yra sudėtingas daugialypis procesas, galintis vykti tiek formaliu (pavyzdžiui, naujų inovatyvių įmonių kūrimas, licencijavimas, užsakomieji ar bendri moksliniai tyrimai), tiek neformaliu (darbuotojų mainų programos, neformalus socialiniai ryšiai, konsultavimas, bendros mokymo programos ir pan.) būdu bei apimti skirtingose srityse dirbančius asmenis. Technologijų perdavimo procese paprastai dalyvauja kelios institucijos, todėl, siekiant sėkmingai įgyvendinti technologijų perdavimo veiklas, būtina sukurti aiškų pareigų pasiskirstymo modelį.

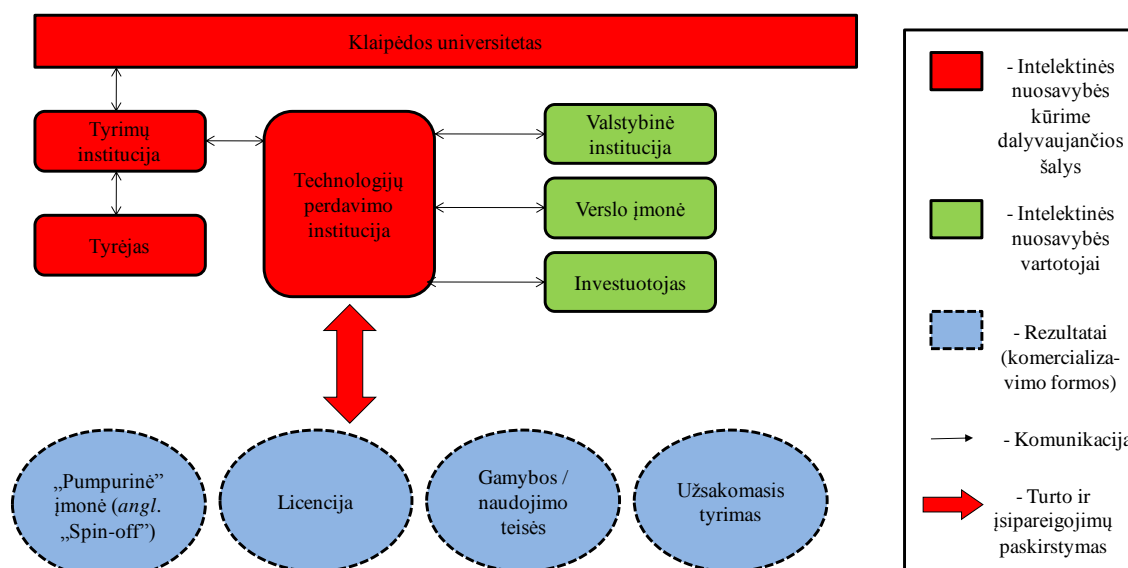
Vertinant fundamentinių technologijų perdavimo modelių vystymąsi¹⁴, reikšmingiausi yra šie¹⁵:

- Taikomumo modelis – pagal šį modelį technologijų perdavimas vyksta savaime, be institucijų įsikišimo, kadangi technologijų komercializavimo sėkmė priklauso nuo jų kokybės lygio ir vartotojų skaičiaus;
- Žinių panaudojimo modelis – pabrėžia technologijų perdavimo ekspertų poreikį ir teigia, jog komercializavimo sėkmę lemia išradimo pritaikymas vartotojų poreikiams, todėl būtina skatinti nuolatinį bendravimą tarp tyrėjų ir technologijų vartotojų;
- Komunikacijos modelis – technologijų perdavimas šiame modelyje yra paremtas strategine partneryste tarp universiteto ir verslo įmonių, padedančia kurti visuomenei naudingus produktus;
- „Rebentisch and Ferretti“ modelis – šis modelis pabrėžia intelektinės nuosavybės valdymo politikos svarbą ir teigia, kad technologijų perdavimo sėkmė priklauso ne tik nuo technologijas kuriančiosios, bet ir jas naudojančios institucijos gebėjimų.

Jūriniame slėnyje sukurtų technologijų komercializavimui reikalingi šie ištekliai: moksliniai tyrimai, intelektinė nuosavybė, verslo partneriai, finansavimas ir rinka. Schemoje toliau pateiktas Jūrinio slėnio programai pritaikytas technologijų perdavimo modelis:

¹⁴ Išsamesni šių modelių aprašymai pateikti valorizacijos plano 6-ame priede.

¹⁵ Fundamentinio modelio apibrėžtis nenusako institucijai proceso struktūros.

Pav. Nr. 5. Technologijų perdavimo modelis

Šaltinis: Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas.

Raudonasis blokas

Raudonai šioje schemoje pažymėta intelektinės nuosavybės proceso formavimo dalis. Šiam blokui priklauso universiteto kontroliuojamos institucijos, vykdančios tyrimus ir kuriančios intelektinį produktą. Tiesioginė komunikacija tarp technologijų perdavimo institucijos, tyrėjo ir universiteto turėtų būti ribojama. Technologijų perdavimo institucija turėtų kontaktuoti su tyrimų institucijos administracija, koordinuojančia santykius tarp universiteto ir tyrėjo. Siekiant užtikrinti technologijų perdavimo proceso kokybę, intelektinį produktą būtina sukurti ir įteisinti prieš pradėdant vykdyti komercializaciją.

Žalioji blokas

Žalia spalva pažymėti intelektinės nuosavybės vartotojai. Vartotojų bei klientų dalyvavimas intelektinės nuosavybės kūrimo procese per tarpininką padės tiksliau identifikuoti verslo poreikius, gauti didesnę komercinę naudą bei užtikrinti palankias sutarties sąlygas abiem pusėms.

Mėlynasis blokas

Mėlynajame bloke įvardinti technologijų perdavimo rezultatai arba technologijų komercializavimo formos.

Schemoje pateiktos suinteresuotos šalys yra būtinos technologijų perdavimo procesui įgyvendinti. Atsižvelgiant į tai, kad naujos mokslo ir tyrimų institucijos turi ribotą prieigą prie šių išteklių (modelyje pavaizduoti žalia spalva), rekomenduojama konsoliduoti žmogiškuosius išteklius.

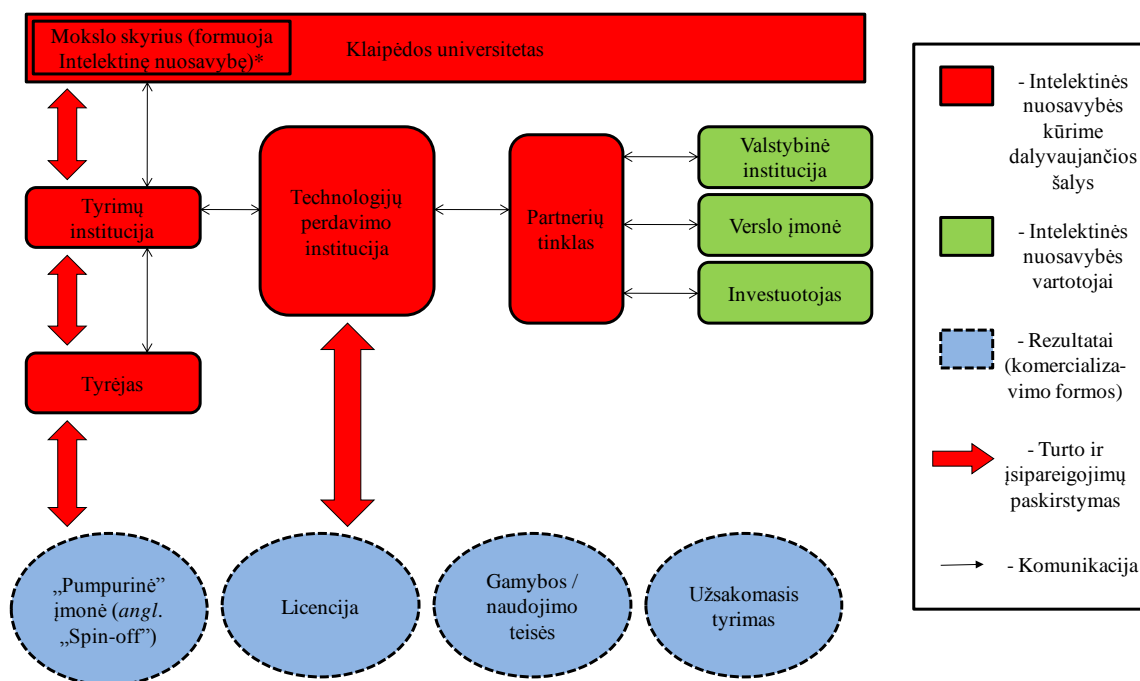
Žmogiškųjų išteklių konsolidavimas

Naujausi technologijų perdavimo gebėjimų tyrimai parodė, jog naujai įsikūrusios ar nuo finansavimo centrų nutolusios tyrimų institucijos turi ribotas galimybes veikti dėl išteklių ir veiklos tinklo trūkumo. Šios institucijos paprastai neturi galimybės kontaktuoti su rizikos kapitalo fondais, korporaciniais tyrimų ir plėtros skyriais. Tokiu atveju komercializavimo procesas tampa itin sudėtingas, todėl

ištekliai turētū būti konsoliduojami. Pagrindiniai konsolidacijos privalumai ir jos reikiamybę lemiantys bei institucijų konkurencinį potencialą formuojantys veiksniai įvardijami šie: kritinė mokslininkų bei infrastruktūros masė bei sinergetinis efektas, vykdant studijas bei mokslinius tyrimus, suteikiantys galimybes¹⁶:

- vykdyti didesnės apimties ir tarpdisciplininius mokslinius tyrimus;
- pritraukti daugiau lėšų iš ūkio subjektų užsakymų ir tarptautinių MTEP programų;
- efektyviau valdyti žmogiškuosius ir kapitalinius išteklius;
- kita.

Naujos ar nuo finansavimo centrų nutolusios tyrimų institucijos turētū koncentruotis į tyrimų vykdymo veiklą, siekdamas konkurencingumo bei vykdomos veiklos efektyvumo. Gebėjimų, susijusių su technologijų perdavimu, stiprinimas gali būti vykdomas konsoliduojant žmogiškuosius išteklius.

Pav. Nr. 6. **Technologijų perdavimo modelis konsoliduojant žmogiškuosius išteklius**

*Klaipėdos universiteto mokslo skyrius yra universiteto administracijos padalinys, kuris koordinuoja fakultetų ir institutų, taip pat jų dėstytojų ir mokslo darbuotojų mokslinę veiklą. Mokslo skyrius pavaldus Mokslo ir studijų prorektoriumi.

Šaltinis: Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas.

Norint konsoliduoti žmogiškuosius išteklius, tyrimų institucijai vertėtū samdyti ar užmegzti kitokius partnerystės santykius su technologijų perdavimo paslaugas teikiančiomis institucijomis, turinčiomis platų tinklą ir veikiančiomis technologijų perdavimui palankioje komercinėje aplinkoje.

Tokio pobūdžio modelio privalumai:

- Komercializavimo proceso efektyvumas;
- Resursų tausojimas;

¹⁶ Mokslo ir studijų institucijų įrangos, žmogiškųjų bei kitų išteklių koncentracijos teritorijų analizė, Nacionalinės plėtros institutas, 2007

- Institucijos žinomumo didinimas, mokslinio tinklo plėtra;
- Technologijų sujungimo galimybė;
- Klientų tinklo plėtra.

Tokio tipo bendradarbiavimas gali padidinti protų nutekėjimo riziką, tačiau šios problemos galima išvengti nustatant apsaugančias sutarties nuostatas.

Apibendrinant, tokio principinio technologijų perdavimo modelio patvirtinimas ir įdiegimas bei įteisinimas Klaipėdos universitete yra būtinas, siekiant užtikrinti efektyvų intelektinės nuosavybės valdymą ir atitinkamai Jūrinio slėnio vystymąsi, komercializuojant jame sukurtas technologijas.

7. REZULTATŲ TĖSTINUMAS

Tam, kad valorizacija būtų veiksminga, būtina užtikrinti šio proceso tęstinumą – valorizacijos rezultatai turėtų būti stebimi, vertinami ir pagal juos priimami sprendimai dėl naujų uždavinių ir (arba) priemonių įgyvendinimo ar numatytų koregavimo (tikslinimo). Tokiu būdu būtų stiprinamas jų poveikis ir didinama vertė.

Rezultatų tęstinumas gali būti užtikrinamas, nustatant tam tikrus rodiklius iškeltų valorizacijos uždavinių įgyvendinimo vertinimui.

Jūrinio slėnio programos projektų valorizacijos rezultatų tęstinumui užtikrinti gali būti vertinami tokie rodikliai:

- Patentų skaičius (skaičiaus augimas);
- „Pumpurinių“ įmonių skaičius (skaičiaus augimas);
- Tyrimų skaičius (vertė) Lietuvoje ir užsienyje;
- Studentų, dirbančių pagal specialybę, skaičius (skaičiaus augimas);
- Studentų skaičius (skaičiaus augimas) magistrantūros ir doktorantūros programose Klaipėdos universitete;
- Darbo vietų skaičius (skaičiaus augimas), esančių Slėnio teritorijoje ir naujų darbo vietų skaičius.

Rekomendacinė rezultatų tęstinumo rodiklių stebėjimo lentelė yra pateikta žemiau.

Lentelė Nr. 11. Rezultatų tęstinumas

Eil. Nr.	Rodiklis			Atsakingos šalys	Esama reikšmė		Siektina reikšmė				
	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Šaltinis		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Patentų skaičius / (skaičiaus augimas)										
2.	„Pumpurinių“ įmonių skaičius / (skaičiaus augimas)										
3.	Tyrimų skaičius / (vertė):										
3.1.	<i>Lietuvoje</i>										
3.2.	<i>Užsienyje</i>										
4.	Studentų, dirbančių pagal specialybę, skaičius / (skaičiaus augimas)										
5.	Studentų skaičius / (skaičiaus augimas)										
5.1.	<i>Magistrantūroje</i>										
5.2.	<i>Doktorantūroje</i>										
6.	Darbo vietų skaičius / (skaičiaus augimas)										
6.1.	<i>Slėnio teritorijoje</i>										
6.2.	<i>Naujų darbo vietų skaičius</i>										

Šaltinis: sudaryta autorių.

Tinkama valorizacijos proceso stebėseną bei rezultatų tęstinumo užtikrinimą yra viena svarbiausių sąlygų naujų projektų poreikiui identifikuoti ir jų įgyvendinimui inicijuoti bei, atitinkamai, ilgalaikiam valorizacijos tikslui – Jūrinio slėnio programos tęstinumo užtikrinimui – pasiekti.

Užtikrinant valorizacijos rezultatų tęstinumą ir vertę turi dalyvauti visos pagrindinės jūrinio slėnio programos projektus įgyvendinančios šalys – Asociacija „Baltijos slėnis“ (ir jos nariai), Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas ir Klaipėdos universitetas. Tik tokiu būdu bus galima pasiekti sinergijos efekto, panaudojant minėtų projektų rezultatus, stiprinant jų poveikį ir taip užtikrinant vientisą Jūrinio slėnio vystymąsi.

PRIEDAI

Priedas Nr.	1.	Valorizācijas plāno ryšys su stratēģinio planavimo dokumentais
Priedas Nr.	2.	Slēnio programos projektų rezultatai ir stebėsenos rodikliai
Priedas Nr.	3.	Valorizācijas modeļu apžvalga
Priedas Nr.	4.	Klausimynas ir respondentų sąrašas
Priedas Nr.	5.	Savęs vertinimo ataskaitos
Priedas Nr.	6.	Technologijų perdavimo modeļu apžvalga
Priedas Nr.	7.	Valorizācijas priemonių planas